

Obsah

I *Uznesenia, odporúčania a stanoviská*

ODPORÚČANIA

Európska centrálna banka

2021/C 303/01	Odporúčanie Európskej centrálnej banky z 23. júla 2021, ktorým sa zrušuje odporúčanie ECB/2020/62 (ECB/2021/31)	1
---------------	---	---

II *Oznámenia*

OZNÁMENIA INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV, ÚRADOV A AGENTÚR EURÓPSKEJ ÚNIE

Európska komisia

2021/C 303/02	Nevznesenie námietky voči oznámenej koncentrácii (Vec M.10313 — CVC/CDPQ/WAVS) ⁽¹⁾	3
2021/C 303/03	Nevznesenie námietky voči oznámenej koncentrácii (Vec M.10268 — SYNEX/Tech Data) ⁽¹⁾	4

IV *Informácie*

INFORMÁCIE INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV, ÚRADOV A AGENTÚR EURÓPSKEJ ÚNIE

Európska komisia

2021/C 303/04	Výmenný kurz eura — 28. júla 2021	5
---------------	---	---

INFORMÁCIE TÝKAJÚCE SA EURÓPSKEHO HOSPODÁRSKEHO PRIESTORU

Dozorný výbor EZVO

2021/C 303/05	Oznámenie Nórska týkajúce sa smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES o podmienkach udeľovania a používania povolení na vyhľadávanie, prieskum a ťažbu uhľovodíkov – Oznámenie o výzve na predkladanie žiadostí o udelenie licencií na ťažbu ropy v nórskom kontinentálnom šelfe – udelenie licencií vo vopred vymedzených oblastiach v roku 2021	6
2021/C 303/06	Štátna pomoc – rozhodnutie o nevznesení námietok	9

V Oznamy

SÚDNE KONANIA

Súdny dvor EZVO

2021/C 303/07	Rozsudok Súdu z 25. marca 2021 vo veci E-3/20 – Nórska vláda zastúpená Ministerstvom zdravotníctva a opatrovateľských služieb (<i>Helse- og omsorgsdepartementet</i>)/Anniken Jenny Lindberg (<i>Sloboda pohybu osôb – smernica 2005/36/ES – Uznávanie odborných kvalifikácií – Prístup k povolaniu zubného lekára – Automatické uznávanie</i>)	10
2021/C 303/08	Rozsudok Súdu z 25. marca 2021 vo veci E-4/20 – Tor-Arne Martinez Haugland a i./nórska vláda zastúpená ministerstvom zdravotníctva a opatrovateľských služieb (<i>Helse- og omsorgsdepartementet</i>) (<i>Sloboda pohybu osôb – Smernica 2005/36/ES – Uznávanie odborných kvalifikácií – Prístup k povolaniu psychológa – Všeobecný systém uznávania – Pojem „rovnaké povolanie“</i>)	11

KONANIA TÝKAJÚCE SA VYKONÁVANIA SPOLOČNEJ OBCHODNEJ POLITIKY

Európska komisia

2021/C 303/09	Oznámenie o začatí revízneho prešetrovania pred uplynutím platnosti antidumpingových opatrení uplatniteľných na dovoz aspartámu s pôvodom v Čínskej ľudovej republike	12
2021/C 303/10	Oznámenie o uplynutí platnosti určitých antidumpingových opatrení	23

KONANIA TÝKAJÚCE SA VYKONÁVANIA POLITIKY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE

Európska komisia

2021/C 303/11	Štátna Pomoc – Taliansko – Štátna pomoc SA.55678 (2019/NN) – Nový úver pre spoločnosť Alitalia – Výzva na predloženie pripomienok v súlade s článkom 108 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie ⁽¹⁾	24
---------------	--	----

---

(1) Text s významom pre EHP

I

(Uznesenia, odporúčania a stanoviská)

ODPORÚČANIA

EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA

ODPORÚČANIE EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY

z 23. júla 2021,

ktorým sa zrušuje odporúčanie ECB/2020/62

(ECB/2021/31)

(2021/C 303/01)

RADA GUVERNÉROV EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ) č. 1024/2013 z 15. októbra 2013, ktorým sa Európska centrálna banka poveruje osobitnými úlohami, pokiaľ ide o politiky týkajúce sa prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 4 ods. 3,

keďže:

- (1) Európska centrálna banka (ECB) prijala 27. marca 2020 odporúčanie Európskej centrálnej banky ECB/2020/19 ⁽²⁾, v ktorom odporúča, aby úverové inštitúcie minimálne do 1. októbra 2020 nevyplátili žiadne dividendy ani sa neodvolateľne nezaviazali vyplatiť dividendy a aby neuskutočňovali spätné odkúpenia akcií zamerané na odmeňovanie akcionárov. Dňa 27. júla 2020 ECB predĺžila platnosť uvedeného odporúčania do 1. januára 2021 prostredníctvom odporúčania Európskej centrálnej banky ECB/2020/35 ⁽³⁾.
- (2) Napriek skutočnosti, že sa zlepšili makroekonomické podmienky a znížila sa hospodárska neistota spôsobená pandémiou COVID-19, miera neistoty zostávala na konci roka 2020 vysoká, čo malo naďalej vplyv na schopnosť bánk vopred stanoviť ich strednodobé kapitálové potreby. Vzhľadom na túto pretrvávajúcu neistotu prijala ECB odporúčanie Európskej centrálnej banky ECB/2020/62 ⁽⁴⁾, ktorým sa zrušuje odporúčanie ECB/2020/35, ale odporúča sa mimoriadna obozretnosť pri rozhodovaní úverových inštitúcií o dividendách alebo pri ich vyplácaní alebo pri uskutočňovaní spätných odkúpení akcií zameraných na odmeňovanie akcionárov.
- (3) Najnovšie makroekonomické prognózy naznačujú začiatok hospodárskeho oživenia a ďalšie zníženie úrovne hospodárskej neistoty. ECB sa preto domnieva, že dôvody, na ktorých je založené odporúčanie ECB/2020/62, už neexistujú. Znížená úroveň hospodárskej neistoty umožňuje dôkladné posúdenie v otázkach dohľadu týkajúce sa obozretnosti plánov bánk na rozdeľovanie dividend a uskutočňovanie spätného odkúpenia akcií na individuálnej úrovni s dôkladným výhľadovým posúdením kapitálových plánov v kontexte bežného cyklu v oblasti dohľadu,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 287, 29.10.2013, s. 63.

⁽²⁾ Odporúčanie Európskej centrálnej banky ECB/2020/19 z 27. marca 2020 o rozdeľovaní dividend počas pandémie COVID-19, ktorým sa zrušuje odporúčanie ECB/2020/1 (ECB/2020/19) (Ú. v. EÚ C 102 I, 30.3.2020, s. 1).

⁽³⁾ Odporúčanie Európskej centrálnej banky ECB/2020/35 z 27. júla 2020 o rozdeľovaní dividend počas pandémie COVID-19, ktorým sa zrušuje odporúčanie ECB/2020/19 (Ú. v. EÚ C 251, 31.7.2020, s. 1).

⁽⁴⁾ Odporúčanie Európskej centrálnej banky ECB/2020/62 z 15. decembra 2020 o rozdeľovaní dividend počas pandémie COVID-19, ktorým sa zrušuje odporúčanie ECB/2020/35 (Ú. v. EÚ C 437, 18.12.2020, s. 1).

PRIJALA TOTO ODPORÚČANIE:

Týmto odporúčaním sa od 30. septembra 2021 zrušuje odporúčanie ECB/2020/62.

Vo Frankfurte nad Mohanom 23. júla 2021

Prezidentka ECB
Christine LAGARDE

II

(Oznámenia)

OZNÁMENIA INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV, ÚRADOV A AGENTÚR EURÓPSKEJ
ÚNIE

EURÓPSKA KOMISIA

Nevznesenie námietky voči oznámenej koncentrácii**(Vec M.10313 — CVC/CDPQ/WAVS)****(Text s významom pre EHP)**

(2021/C 303/02)

Dňa 23. júla 2021 sa Komisia rozhodla nevzniešť námietku voči uvedenej oznámenej koncentrácii a vyhlásiť ju za zlučiteľnú s vnútorným trhom. Toto rozhodnutie je založené na článku 6 ods. 1 písm. b) nariadenia Rady (ES) č. 139/2004⁽¹⁾. Úplné znenie rozhodnutia je dostupné iba v anglickom jazyku a bude zverejnené po odstránení akýchkoľvek obchodných tajomstiev. Bude dostupné:

- v časti webovej stránky Komisie o hospodárskej súťaži venovanej fúziám (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Táto webová stránka poskytuje rôzne možnosti na vyhľadávanie individuálnych rozhodnutí o fúziách podľa názvu spoločnosti, čísla prípadu, dátumu a sektorových indexov,
- v elektronickej podobe na webovej stránke EUR-Lexu (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=sk>) pod číslom dokumentu 32021M10313. EUR-Lex predstavuje online prístup k európskemu právu.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 24, 29.1.2004, s. 1.

Nevznesenie námietky voči oznámenej koncentrácii**(Vec M.10268 — SYNnex/Tech Data)****(Text s významom pre EHP)**

(2021/C 303/03)

Dňa 23. júla 2021 sa Komisia rozhodla nevznieť námietku voči uvedenej oznámenej koncentrácii a vyhlásiť ju za zlučiteľnú s vnútorným trhom. Toto rozhodnutie je založené na článku 6 ods. 1 písm. b) nariadenia Rady (ES) č. 139/2004⁽¹⁾. Úplné znenie rozhodnutia je dostupné iba v anglickom jazyku a bude zverejnené po odstránení akýchkoľvek obchodných tajomstiev. Bude dostupné:

- v časti webovej stránky Komisie o hospodárskej súťaži venovanej fúziám (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Táto webová stránka poskytuje rôzne možnosti na vyhľadávanie individuálnych rozhodnutí o fúziách podľa názvu spoločnosti, čísla prípadu, dátumu a sektorových indexov,
- v elektronickej podobe na webovej stránke EUR-Lexu (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=sk>) pod číslom dokumentu 32021M10268. EUR-Lex predstavuje online prístup k európskemu právu.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 24, 29.1.2004, s. 1.

IV

(Informácie)

INFORMÁCIE INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV, ÚRADOV A AGENTÚR EURÓPSKEJ
ÚNIE

EURÓPSKA KOMISIA

Výmenný kurz eura ⁽¹⁾

28. júla 2021

(2021/C 303/04)

1 euro =

Mena		Výmenný kurz	Mena		Výmenný kurz
USD	Americký dolár	1,1807	CAD	Kanadský dolár	1,4840
JPY	Japonský jen	129,97	HKD	Hongkongský dolár	9,1880
DKK	Dánska koruna	7,4373	NZD	Novozélandský dolár	1,7013
GBP	Britská libra	0,85095	SGD	Singapurský dolár	1,6057
SEK	Švédská koruna	10,1963	KRW	Juhokórejský won	1 362,99
CHF	Švajčiarsky frank	1,0802	ZAR	Juhoafrický rand	17,4792
ISK	Islandská koruna	148,40	CNY	Čínsky juan	7,6722
NOK	Nórska koruna	10,4828	HRK	Chorvátska kuna	7,5066
BGN	Bulharský lev	1,9558	IDR	Indonézska rupia	17 117,84
CZK	Česká koruna	25,625	MYR	Malajzijský ringgit	5,0003
HUF	Maďarský forint	359,72	PHP	Filipínske peso	59,465
PLN	Poľský zlotý	4,5965	RUB	Ruský rubel'	86,7666
RON	Rumunský lei	4,9213	THB	Thajský baht	38,780
TRY	Turecká líra	10,0973	BRL	Brazílsky real	6,0931
AUD	Austrálsky dolár	1,6081	MXN	Mexické peso	23,5823
			INR	Indická rupia	87,8330

⁽¹⁾ Zdroj: referenčný výmenný kurz publikovaný ECB.

INFORMÁCIE TÝKAJÚCE SA EURÓPSKEHO HOSPODÁRSKEHO PRIESTORU

DOZORNÝ VÝBOR EZVO

Oznámenie Nórska týkajúce sa smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES o podmienkach udeľovania a používania povolení na vyhľadávanie, prieskum a ťažbu uhľovodíkov**Oznámenie o výzve na predkladanie žiadostí o udelenie licencií na ťažbu ropy v nórskom kontinentálnom šelfe – udelenie licencií vo vopred vymedzených oblastiach v roku 2021**

(2021/C 303/05)

Nórske ministerstvo pre ropu a energetiku týmto v súlade s článkom 3 ods. 2 písm. a) smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES z 30. mája 1994 o podmienkach udeľovania a používania povolení na vyhľadávanie, prieskum a ťažbu uhľovodíkov oznamuje výzvu na predkladanie žiadostí o udelenie licencií na ťažbu ropy ⁽¹⁾.

Licencie na ťažbu budú udelené len akciovým spoločnostiam so sídlom v Nórsku alebo v inom štáte, ktorý je zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore (Dohoda o EHP), alebo fyzickým osobám, ktoré majú bydlisko v štáte, ktorý je zmluvnou stranou Dohody o EHP.

Spoločnostiam, ktoré nemajú licenciu na ťažbu v nórskom kontinentálnom šelfe, môžu byť tieto licencie udelené, ak predbežne spĺňajú požiadavky nadobúdateľa licencie v nórskom kontinentálnom šelfe.

Ministerstvo bude zaobchádzať s individuálnymi spoločnosťami rovnako ako so spoločnosťami, ktoré predkladajú žiadosti ako súčasť skupiny. Za žiadateľa o licenciu na ťažbu sa budú považovať žiadatelia, ktorí predkladajú individuálnu žiadosť alebo žiadatelia, ktorí sú súčasťou skupiny a predkladajú spoločnú žiadosť. Ministerstvo môže na základe žiadostí predložených skupinami alebo individuálnymi žiadateľmi zostaviť licenčné skupiny, ktorým sa majú udeliť nové licencie na ťažbu (vrátane toho, že žiadateľov môže vyradiť zo skupinovej žiadosti alebo do nej individuálnych žiadateľov doplniť), ako aj vymenovať pre tieto skupiny prevádzkovateľa.

Udelenie podielovej účasti na licencií na ťažbu bude podmienené tým, že nadobúdatelia licencií uzatvoria dohodu o ropných činnostiach vrátane spoločnej prevádzkovej dohody a účtovnej dohody. Ak je licencia na ťažbu stratigraficky rozdelená, musia nadobúdatelia dvoch stratigraficky rozdelených licencií takisto uzatvoriť osobitnú spoločnú prevádzkovú dohodu, ktorá v tomto ohľade upravuje vzťah medzi nimi.

Po podpísaní uvedených dohôd vytvoria nadobúdatelia licencií spoločný podnik, v ktorom sa bude veľkosť ich podielovej účasti vždy rovnať ich podielovej účasti na licencií na ťažbu.

Licenčné dokumenty budú vychádzať najmä z príslušných dokumentov týkajúcich sa udelenia licencií vo vopred vymedzených oblastiach v roku 2020. Cieľom je sprístupniť potenciálnym žiadateľom hlavné prvky všetkých úprav rámca ešte pred predložením žiadostí.

Kritériá na udelenie licencie na ťažbu

S cieľom podporiť dobré hospodárenie so zdrojmi a rýchly a efektívny prieskum a ťažbu ropy v nórskom kontinentálnom šelfe vrátane zloženia licenčných skupín, ktoré tieto ciele zabezpečia, sa na udeľovanie podielových účastí na licenciách na ťažbu a na vymenovanie prevádzkovateľa vzťahujú tieto kritériá:

- žiadateľova znalosť geologických pomerov danej geografickej oblasti a spôsob, akým nadobúdatelia licencií navrhujú vykonávať efektívny prieskum ropy;

(¹) Ú. v. ES L 164, 30.6.1994, s. 3.

- b) príslušné technické odborné znalosti žiadateľa a spôsob, akým môžu aktívne prispieť k nákladovo efektívnemu prieskumu a prípadne k ťažbe ropy v danej geografickej oblasti;
- c) predchádzajúce skúsenosti žiadateľa v nórskom kontinentálnom šelfe alebo zodpovedajúce skúsenosti z iných oblastí;
- d) dostatočné finančné kapacity žiadateľa na vykonávanie prieskumu a prípadne aj na ťažbu ropy v danej geografickej oblasti;
- e) ak žiadateľ je alebo bol nadobúdateľom licencie na ťažbu, ministerstvo môže zohľadniť akúkoľvek formu neefektívnosti alebo nedostatok zodpovednosti, ktoré tento žiadateľ preukázal ako nadobúdateľ licencie. Ak to ministerstvo uzná za relevantné, môžu sa zohľadniť aj otázky národnej bezpečnosti;
- f) licencie na ťažbu budú spravidla udelené spoločným podnikom, v ktorých aspoň jeden nadobúdateľ licencie už vykonal najmenej jeden prieskumný vrt v nórskom kontinentálnom šelfe ako prevádzkovateľ alebo má zodpovedajúce prevádzkové skúsenosti mimo nórskeho kontinentálneho šelfu;
- g) licencie na ťažbu budú spravidla udelené tým dvom alebo viacerým nadobúdateľom licencie, z ktorých aspoň jeden má skúsenosti uvedené v písmene f);
- h) na získanie licencií na ťažbu v Barentsovom mori musel vymenovaný prevádzkovateľ vykonať najmenej jeden prieskumný vrt v nórskom kontinentálnom šelfe ako prevádzkovateľ alebo musí mať zodpovedajúce prevádzkové skúsenosti mimo nórskeho kontinentálneho šelfu;
- i) na získanie licencií na ťažbu v hlbokých vodách musí vymenovaný prevádzkovateľ a najmenej jeden ďalší nadobúdateľ licencie spĺňať podmienku, že už vykonali najmenej jeden prieskumný vrt v nórskom kontinentálnom šelfe ako prevádzkovatelia, alebo musia mať zodpovedajúce prevádzkové skúsenosti mimo nórskeho kontinentálneho šelfu. Na získanie licencie na ťažbu musel aspoň jeden nadobúdateľ licencie vykonať vrt v hlbokých vodách ako prevádzkovateľ;
- j) na získanie licencie na ťažbu, pri ktorej sa očakáva vrtanie prieskumných vrtov spojených s vysokým tlakom a/alebo vysokou teplotou (HTHP), museli vymenovaný prevádzkovateľ a najmenej jeden ďalší účastník vykonať najmenej jeden prieskumný vrt v nórskom kontinentálnom šelfe ako prevádzkovatelia, alebo musia mať zodpovedajúce prevádzkové skúsenosti mimo nórskeho kontinentálneho šelfu. Na získanie licencie na ťažbu musel aspoň jeden účastník vykonať vrt HTHP ako prevádzkovateľ.

Bloky, na ktoré je možné predložiť žiadosť

Žiadosti o podielovú účasť na licenciách na ťažbu môžu byť predložené pre nelicencované bloky v rámci vopred vymedzenej oblasti zobrazenej na mapách zverejnených Nórskeho riaditeľstvom pre ropu. Takisto je možné požiadať o plošnú výmeru, ktorá bola v rámci vopred vymedzenej oblasti uvoľnená po oznámení v súlade s aktualizovanými mapami na interaktívnych mapách Nórskeho riaditeľstva pre ropu uvedenými na webovej stránke tohto riaditeľstva.

Každá licencia na ťažbu môže obsahovať jeden alebo viac blokov alebo časť bloku, resp. blokov. Žiadatelia sú povinní svoju žiadosť obmedziť na oblasti, v ktorých zmapovali perspektívnosť ťažby.

Úplné znenie oznámenia vrátane podrobných máp oblastí, ktoré sú k dispozícii, je zverejnené na webovej stránke Nórskeho riaditeľstva pre ropu www.npd.no/apa2021.

Žiadosti o udelenie licencií na ťažbu ropy sa predkladajú elektronicky, napríklad prostredníctvom softvéru L2S, na adresu:

Ministry of Petroleum and Energy (Ministerstvo pre ropu a energetiku)
P.O. Box 8148
Dep. N-0033
OSLO NÓRSKO

Kópia sa predkladá elektronicky, napríklad prostredníctvom softvéru L2S, na adresu:

The Norwegian Petroleum Directorate (Nórske riaditeľstvo pre ropu)
P.O. Box 600
4003 STAVANGER
NÓRSKO

Dátum uzávierky: 8. septembra 2021, 12.00 hod. (poľudnie).

Udelenie licencií na ťažbu ropy vo vopred vymedzených oblastiach v roku 2021 v nórskom kontinentálnom šelfe sa má podľa plánu uskutočniť v prvom štvrtroku 2022.

Štátna pomoc – rozhodnutie o nevznesení námietok

(2021/C 303/06)

Dozorný úrad EZVO nemá námietky proti tomuto opatreniu štátnej pomoci:

Dátum prijatia rozhodnutia	16. apríla 2021
Vec č.	86711
Rozhodnutie č.	031/21/COL
Štát EZVO	Nórsko
Región	celé územie Nórska
Názov (a/alebo meno príjemcu)	Zastrešujúca schéma pomoci na zabezpečenie likvidity pre podniky v obciach zasiahnutých pandémiou COVID-19.
Právny základ	Návrh č. 79 predložený parlamentu (strany 37 – 38, kapitola 553, bod 68, obecná kompenzačná schéma pre podniky). Potvrdenia o pridelení pre obce (vec 21/1215-2) a (vec 21/1215-31). Innst. 233 S (2020 – 2021) (strany 25 – 26).
Typ opatrenia	schéma
Účel	Zabezpečenie prístupu k likvidite prostredníctvom priamych grantov pre miestne podniky, ktoré čelia jej náhlemu nedostatku alebo nedostupnosti v dôsledku vplyvu pandémie COVID-19 na hospodárstvo.
Forma pomoci	granty
Rozpočet	odhadom 2 000 mil. NOK
Intenzita	100 %
Trvanie	Pomoc v rámci schémy sa poskytne najneskôr 31. decembra 2021.
Odvetvia hospodárstva	všetky odvetvia okrem finančného odvetvia
Názov a adresa orgánu poskytujúceho pomoc	Ministry of Local Government and Modernisation Postboks 8112 Dep 0032 Oslo NORWAY

Autentické znenie rozhodnutia, ktoré neobsahuje dôverné informácie, možno nájsť na webovom sídle Dozorného úradu EZVO:

<http://www.efasurv.int/state-aid/state-aid-register/decisions/>

V

(Oznamy)

SÚDNE KONANIA

SÚDNY DVOR EZVO

ROZSUĐOK SÚDU

z 25. marca 2021

vo veci E-3/20

Nórska vláda zastúpená Ministerstvom zdravotníctva a opatrovateľských služieb (*Helse- og omsorgsdepartementet*)/Anniken Jenny Lindberg

(*Sloboda pohybu osôb – smernica 2005/36/ES – Uznávanie odborných kvalifikácií – Prístup k povolaniu zubného lekára – Automatické uznávanie*)

(2021/C 303/07)

Vo veci E-3/20 Nórska vláda zastúpená Ministerstvom zdravotníctva a opatrovateľských služieb (*Helse- og omsorgsdepartementet*)/Anniken Jenny Lindberg – ŽIADOSŤ o výklad smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES zo 7. septembra 2005 o uznávaní odborných kvalifikácií, najmä jej článku 21 v znení prispôbenom na účely Dohody o Európskom hospodárskom priestore na Súd EZVO podaná Najvyšším súdom Nórska (*Norges Høyesterett*) podľa článku 34 Dohody medzi štátmi EZVO o zriadení dozorného úradu a súdu, Súd EZVO v zložení Páll Hreinsson, predseda, Per Christiansen (sudca spravodajca) a Bernd Hammermann, sudcovia, vyniesol 25. marca 2021 rozsudok, ktorého výroková časť znie takto:

1. Na to, aby žiadateľ mohol využiť možnosť automatického uznania stanoveného v článku 21 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES zo 7. septembra 2005 o uznávaní odborných kvalifikácií, žiadateľ musí vlastniť všetky sprievodné osvedčenia priložené k dokladom o formálnej kvalifikácii uvedeným v prílohe V k smernici v súlade s požiadavkami domovského štátu na príslušné povolanie.
2. Články 28 a 31 Dohody o EHP sa majú vykladať v tom zmysle, že vyžadujú od hostiteľského štátu, aby vykonal individuálne posúdenie znalostí a odbornej prípravy osvedčených odbornou kvalifikáciou žiadateľa aj vtedy, keď žiadateľ žiada o prístup k povolaniu, ktoré patrí do kategórie povolaní s koordinovanými minimálnymi podmienkami na odbornú prípravu, ale nespĺňa podmienky stanovené v článkoch 10 alebo 21 smernice 2005/36/ES.
3. Individuálne posúdenie znalostí a zručností žiadateľa vykonané hostiteľským štátom musí zahŕňať porovnanie všetkých diplomov, osvedčení a iných dokladov o formálnej kvalifikácii a skúsenostiach žiadateľa s vlastnými požiadavkami hostiteľského štátu na výkon daného povolania. Ak znalosti a kvalifikácia žiadateľa osvedčené diplomom a jeho príslušná odborná prax nie sú rovnocenné so znalosťami, kvalifikáciou a odbornou praxou požadovanými hostiteľským štátom alebo im zodpovedajú len čiastočne, tento štát musí špecifikovať, ktorá odborná príprava chýba, aby si žiadateľ mohol túto odbornú prípravu dokončiť alebo doplniť.
4. To, že žiadateľ nemá plný prístup k povolaniu vo svojom domovskom štáte nemôže byť rozhodujúcim prvkom pri posudzovaní toho, či žiadateľ môže získať prístup k rovnakému povolaniu v hostiteľskom štáte.

ROZSUDOK SÚDU**z 25. marca 2021****vo veci E-4/20****Tor-Arne Martinez Haugland a i./nórska vláda zastúpená ministerstvom zdravotníctva a opatrovateľských služieb (Helse- og omsorgsdepartementet)***(Sloboda pohybu osôb – Smernica 2005/36/ES – Uznávanie odborných kvalifikácií – Prístup k povolaniu psychológa – Všeobecný systém uznávania – Pojem „rovnaké povolanie“)*

(2021/C 303/08)

Vo veci E-4/20 Tor-Arne Martinez Haugland a i./nórska vláda zastúpená ministerstvom zdravotníctva a opatrovateľských služieb (Helse- og omsorgsdepartementet) – ŽIADOSŤ o výklad smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES zo 7. septembra 2005 o uznávaní odborných kvalifikácií, a to najmä článkov 4 a 13 v znení prispôbenom na účely Dohody o Európskom hospodárskom priestore, ako aj článkov 28 a 31 uvedenej dohody, na Súd EZVO podaná odvolacím súdom Borgarting (Borgarting lagmannsrett) podľa článku 34 Dohody medzi štátmi EZVO o zriadení dozorného úradu a súdu, Súd EZVO v zložení Páll Hreinsson, predseda, Per Christiansen (sudca spravodajca) a Bernd Hammermann, sudcovia, vyniesol 25. marca 2021 rozsudok, ktorého výroková časť znie takto:

1. To, či sa povolanie v hostiteľskom štáte a povolanie v domovskom štáte môžu na účely smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES zo 7. septembra 2005 o uznávaní odborných kvalifikácií považovať za „rovnaké povolanie“, sa musí posudzovať v každom prípade individuálne. Toto posúdenie musí vychádzať z porovnania medzi činnosťami, na ktoré sa vzťahuje dané povolanie v domovskom štáte, a činnosťami povolania, ktoré chce žiadateľ vykonávať v hostiteľskom štáte. Ak sú činnosti, na ktoré sa vzťahujú tieto dve povolania, porovnateľné v tom zmysle, že obe povolania sú rovnocenné z hľadiska činností, na ktoré sa vzťahujú, pričom sa zohľadňujú všetky relevantné rozdiely v rozsahu a povahe týchto činností, musia sa na účely smernice 2005/36/ES považovať za rovnaké povolanie.
Pri určovaní, či povolanie v domovskom štáte a povolanie v hostiteľskom štáte predstavujú na účely smernice 2005/36/ES rovnaké povolanie, nemožno výkon určitých činností na obmedzený čas v kontexte odbornej prípravy pod podmienkou záväzku pokračovať v štúdiu považovať za výkon povolania.
Rozdiely v miere nezávislosti a zodpovednosti za pacientov môžu byť relevantné pri určovaní presného rozsahu alebo povahy činností, keď sa posudzuje, či sú dve povolania „rovnakým povolaním“ na účely smernice 2005/36/ES.
2. Možnosť požadovať kompenzačné opatrenia podľa článku 14 smernice 2005/36/ES nemôže mať žiadny vplyv na výklad pojmu „rovnaké povolanie“ na účely článku 13 uvedenej smernice.
3. Výraz „osobitne zameraná na výkon príslušného povolania“ uvedený v článku 3 ods. 1 písm. e) smernice 2005/36/ES sa musí chápať tak, že zahŕňa odbornú prípravu, ktorá je osobitne určená na prípravu kandidátov na vykonávanie daného povolania. Nevzťahuje sa na kvalifikácie, ktoré umožňujú prístup k širokej škále povolaní alebo potvrdzujú okrem iného len akademickú spôsobilosť v danej oblasti.
4. Žiadatelia, ktorí nespĺňajú požiadavky na uznanie odborných kvalifikácií podľa smernice 2005/36/ES, sa môžu odvolať na články 28 a 31 Dohody o EHP ako základ pre výkon regulovaného povolania v hostiteľskom štáte.

Pri posudzovaní kvalifikácie podľa článkov 28 a 31 Dohody o EHP musí hostiteľský štát porovnať všetky diplomy, osvedčenia a iné doklady o formálnej kvalifikácii a príslušnej odbornej praxi žiadateľa s vlastnými požiadavkami na výkon daného povolania. Ak znalosti a kvalifikácia žiadateľa osvedčené diplomom a jeho príslušná odborná prax nie sú rovnocenné s požadovanými znalosťami, kvalifikáciou a odbornou praxou alebo im zodpovedajú len čiastočne, hostiteľský štát musí špecifikovať, ktorá odborná príprava chýba, aby si žiadateľ mohol túto odbornú prípravu dokončiť alebo doplniť.

KONANIA TÝKAJÚCE SA VYKONÁVANIA SPOLOČNEJ OBCHODNEJ POLITIKY

EURÓPSKA KOMISIA

Oznámenie o začatí revízneho prešetrovania pred uplynutím platnosti antidumpingových opatrení uplatniteľných na dovoz aspartámu s pôvodom v Čínskej ľudovej republike

(2021/C 303/09)

Po uverejnení oznámenia o blížiacom sa uplynutí platnosti ⁽¹⁾ platných antidumpingových opatrení uplatniteľných na dovoz aspartámu s pôvodom v Čínskej ľudovej republike bola Európskej komisii (ďalej len „Komisia“) doručená žiadosť o revízne prešetrovanie podľa článku 11 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1036 z 8. júna 2016 o ochrane pred dumpingovými dovozmi z krajín, ktoré nie sú členmi Európskej únie ⁽²⁾ (ďalej len „základné nariadenie“).

1. Žiadosť o revízne prešetrovanie

Žiadosť predložila 26. apríla 2021 spoločnosť HSWT France S.A.S. (ďalej len „HSWT“ alebo „žiadateľ“), ktorá je jediným výrobcom aspartámu v Únii, a jej výroba preto predstavuje 100 % jeho celkovej výroby v Únii.

Verejne prístupná verzia žiadosti a analýza miery podpory žiadosti výrobcami z Únie sa nachádzajú v spise, ktorý je zainteresovaným stranám k dispozícii na nahliadnutie. Informácie o prístupe zainteresovaných strán k spisu sa nachádzajú v bode 5.6 tohto oznámenia.

2. Prešetrovaný výrobok

Výrobkom, ktorý je predmetom tohto revízneho prešetrovania, je aspartám [1-metyléster N-L- α -aspartyl-L-fenylalanínu, N-metyléster kyseliny 3-amino-N-(α -karbometylofenetyl)-sukcínovej], s číslom CAS RN 22839-47-0, v súčasnosti patriaci pod číselný znak KN ex 2924 29 70 (kód TARIC 2924 29 70 05) (ďalej len „prešetrovaný výrobok“). Tieto číselné znaky KN a kódy TARIC sa uvádzajú len pre informáciu.

3. Existujúce opatrenia

V súčasnosti platnými opatreniami je konečné antidumpingové clo uložené vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) 2016/1247 ⁽³⁾.

4. Dôvody revízneho prešetrovania

Žiadosť je odôvodnená tým, že uplynutie platnosti opatrení by pravdepodobne malo za následok pokračovanie dumpingu a opätovný výskyt ujmy spôsobenej výrobnému odvetviu Únie.

4.1. Tvrdenie o pravdepodobnosti pokračovania dumpingu

Žiadateľ tvrdil, že vzhľadom na existenciu výrazných deformácií v zmysle článku 2 ods. 6a písm. b) základného nariadenia nie je vhodné použiť ceny a náklady na domácom trhu v ČĽR.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 366, 30.10.2020, s. 24.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 176, 30.6.2016, s. 21.

⁽³⁾ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2016/1247 z 28. júla 2016, ktorým sa ukladá konečné antidumpingové clo a s konečnou platnosťou sa vyberá dočasné clo uložené na dovoz aspartámu s pôvodom v Čínskej ľudovej republike (Ú. v. EÚ L 204, 29.7.2016, s. 92). Predbežné clá boli uložené vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) 2016/262 (Ú. v. EÚ L 50, 26.2.2016, s. 4).

S cieľom podložiť tvrdenia o výrazných deformáciách žiadateľ vychádzal z informácií uvedených v pracovnom dokumente útvarov Komisie o výrazných deformáciách v hospodárstve ČĽR (Commission Staff Working Document on Significant Distortions in the Economy of the PRC) z 20. decembra 2017 (ďalej len „správa Komisie“). Žiadateľ predovšetkým tvrdil, že výroba a predaj prešetrovaného výrobku sú potenciálne ovplyvnené faktormi uvedenými okrem iného v časti III správy venovanej deformáciám vo vybraných odvetviach, oddiele 16 „Chemické odvetvie“.

Žiadateľ okrem toho odkázal na čínsky celoštátny 13. päťročný plán, 13. päťročný plán pre chemický a petrochemický priemysel (na roky 2016 – 2020), iniciatívu *Made in China 2025*, plán rozvoja ľahkého priemyslu (2006 – 2020) a na závery viacerých prešetrovaní EÚ a USA týkajúcich sa cien v čínskom chemickom odvetví.

Správa Komisie je dostupná v spise, ktorý je zainteresovaným stranám k dispozícii na nahliadnutie, a na webovom sídle GR pre obchod (*).

Vzhľadom na dostupné informácie sa Komisia domnieva, že existujú dostatočné dôkazy podľa článku 5 ods. 9 základného nariadenia, ktoré nasvedčujú, že v dôsledku výrazných deformácií ovplyvňujúcich ceny a náklady je použitie cien a nákladov na domácom trhu v ČĽR nevhodné, čo odôvodňuje začatie prešetrovania na základe článku 2 ods. 6a základného nariadenia.

Podľa článku 2 ods. 6a písm. a) základného nariadenia je preto tvrdenie o pokračovaní dumpingu založené na porovnaní normálnej hodnoty vytvorenej na základe nákladov na výrobu a predaj odrážajúcich nedeformované ceny alebo referenčné hodnoty vo vhodnej reprezentatívnej krajine s vývoznou cenou (na úrovni ceny zo závodu) prešetrovaného výrobku z ČĽR pri jeho predaji na vývoz do Únie. Dumpingové rozpätie vypočítané na tomto základe je v prípade ČĽR značné.

4.2. **Tvrdenie o pravdepodobnosti pokračovania alebo opätovného výskytu ujmy**

Žiadateľ tvrdí, že by mohlo dôjsť k opätovnému výskytu ujmy. Žiadateľ v tejto súvislosti predložil dostatočné dôkazy, že ak by uplynula platnosť opatrení, súčasná úroveň dovozu prešetrovaného výrobku z dotknutej krajiny do Únie by sa pravdepodobne zvýšila, a to z dôvodu nevyužitej kapacity v Čínskej ľudovej republike a atraktívnosti trhu Únie.

Žiadateľ napokon tvrdí, že ujma bola odstránená najmä vďaka existencii opatrení a že ak by uplynula ich platnosť, akýkoľvek opätovný výskyt značného dovozu za dumpingové ceny z dotknutej krajiny by pravdepodobne viedol k opätovnému výskytu ujmy spôsobenej výrobnému odvetviu Únie.

5. **Postup**

Keďže Komisia po porade s výborom zriadeným podľa článku 15 ods. 1 základného nariadenia stanovila, že existujú dostatočné dôkazy o pravdepodobnosti dumpingu a ujmy na odôvodnenie začatia revízneho prešetrovania pred uplynutím platnosti, začína týmto revízne prešetrovanie v súlade s článkom 11 ods. 2 základného nariadenia.

Týmto revíznym prešetrovaním pred uplynutím platnosti sa stanoví, či je pravdepodobné, že uplynutie platnosti opatrení by mohlo viesť k pokračovaniu alebo opätovnému výskytu dumpingu prešetrovaného výrobku s pôvodom v dotknutej krajine a k pokračovaniu alebo opätovnému výskytu ujmy spôsobenej výrobnému odvetviu Únie.

Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/825, ktoré nadobudlo účinnosť 8. júna 2018 (balík opatrení na modernizáciu nástrojov na ochranu obchodu) (†), sa okrem iného zaviedli početné zmeny časového plánu a lehôt, ktoré sa predtým uplatňovali v antidumpingových konaniach. Komisia preto vyzýva zainteresované strany, aby dodržovali procesné kroky a lehoty stanovené v tomto oznámení, ako aj v ďalšej komunikácii Komisie.

Komisia okrem toho strany upozorňuje, že v nadväznosti na vypuknutie ochorenia COVID-19 bolo uverejnené oznámenie (‡) o dôsledkoch vypuknutia ochorenia COVID-19 na antidumpingové a antisubvenčné prešetrovania, ktoré sa môže uplatňovať na toto konanie.

(*) Dokumenty, na ktoré sa správa o krajine odvoláva, možno takisto získať na základe riadne odôvodnenej žiadosti.

(†) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/825 z 30. mája 2018, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2016/1036 o ochrane pred dumpingovými dovozmi z krajín, ktoré nie sú členmi Európskej únie, a nariadenie (EÚ) 2016/1037 o ochrane pred subvencovanými dovozmi z krajín, ktoré nie sú členmi Európskej únie (Ú. v. EÚ L 143, 7.6.2018, s. 1).

(‡) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52020XC0316%2802%29>. Konania týkajúce sa vykonávania spoločnej obchodnej politiky v súvislosti s dôsledkami vypuknutia ochorenia COVID-19 na antidumpingové a antisubvenčné prešetrovania (Ú. v. EÚ C 86, 16.3.2020, s. 6).

5.1. **Obdobie revízneho prešetrovania a posudzované obdobie**

Prešetrovanie pokračovania alebo opätovného výskytu dumpingu sa bude vzťahovať na obdobie od 1. júla 2020 do 30. júna 2021 (ďalej len „obdobie revízneho prešetrovania“). Preskúmanie trendov relevantných z hľadiska posúdenia pravdepodobnosti pokračovania alebo opätovného výskytu ujmy sa bude vzťahovať na obdobie od 1. januára 2018 do konca obdobia revízneho prešetrovania (ďalej len „posudzované obdobie“).

5.2. **Prípomienky týkajúce sa žiadosti a začatia prešetrovania**

Všetky zainteresované strany sa vyzývajú, aby do 15 dní od dátumu uverejnenia tohto oznámenia v *Úradnom vestníku Európskej únie* ⁽⁷⁾ predložili svoje stanoviská k vstupom a ku kódom harmonizovaného systému (HS) uvedeným v žiadosti ⁽⁸⁾.

Všetky zainteresované strany, ktoré sa chcú vyjadriť k žiadosti (vrátane otázok týkajúcich sa ujmy a príčinnej súvislosti) alebo k akýmkoľvek aspektom týkajúcim sa začatia prešetrovania (vrátane miery podpory žiadosti), tak musia urobiť do 37 dní odo dňa uverejnenia tohto oznámenia.

Každá žiadosť o vypočutie týkajúca sa začatia prešetrovania sa musí predložiť do 15 dní odo dňa uverejnenia tohto oznámenia.

5.3. **Postup stanovenia pravdepodobnosti pokračovania alebo opätovného výskytu dumpingu**

V revíznom prešetrovaní pred uplynutím platnosti Komisia preskúmava vývoz do Únie počas obdobia revízneho prešetrovania a nezávisle od vývozu do Únie posudzuje, či je situácia spoločností, ktoré vyrábajú a predávajú prešetrovaný výrobok v dotknutej krajine, taká, že by pravdepodobne došlo k pokračovaniu alebo opätovnému vývozu do Únie za dumpingové ceny, ak by platnosť opatrení uplynula.

Preto sa všetci výrobcovia ⁽⁹⁾ prešetrovaného výrobku z dotknutej krajiny, bez ohľadu na to, či počas obdobia revízneho prešetrovania vyvážali prešetrovaný výrobok do Únie a vrátane tých, ktorí nespolupracovali pri prešetrovaní vedúcom k zavedeniu platných opatrení, vyzývajú, aby sa zúčastnili na prešetrovaní zo strany Komisie.

5.3.1. **Prešetrovanie výrobcov v dotknutej krajine**

Vzhľadom na možný veľký počet výrobcov v dotknutej krajine, ktorých sa toto revízne prešetrovanie pred uplynutím platnosti týka, a s cieľom dokončiť prešetrovanie v rámci stanovených lehôt môže Komisia obmedziť počet výrobcov, ktorí budú predmetom prešetrovania, na primeraný počet vybraním vzorky (tento postup sa nazýva aj „výber vzorky“). Výber vzorky sa vykoná v súlade s článkom 17 základného nariadenia.

S cieľom umožniť Komisii, aby rozhodla o potrebe výberu vzorky a v prípade kladného rozhodnutia k nemu pristúpila, sa všetci výrobcovia alebo zástupcovia konajúci v ich mene vrátane tých, ktorí nespolupracovali pri prešetrovaní vedúcom k zavedeniu opatrení, ktoré sú predmetom tohto revízneho prešetrovania, týmto vyzývajú, aby Komisii do siedmich dní odo dňa uverejnenia tohto oznámenia poskytli informácie o svojich spoločnostiach. Tieto informácie sa musia poskytnúť prostredníctvom platformy TRON.tdi na tejto adrese: https://tron.trade.ec.europa.eu/tron/tdi/form/R742_SAMPLING_FORM_FOR_EXPORTING_PRODUCER. Informácie o prístupe k platforme TRON možno nájsť v bodoch 5.6 a 5.9.

Komisia s cieľom získať informácie, ktoré považuje za potrebné na výber vzorky výrobcov v dotknutej krajine, osloví aj orgány dotknutej krajiny a môže osloviť všetky známe združenia výrobcov v dotknutej krajine.

Ak je výber vzorky potrebný, výrobcovia budú vybraní na základe najväčšieho reprezentatívneho objemu výroby, predaja alebo vývozu, ktorý možno v rámci dostupného času primerane prešetriť. Všetkým známym výrobcom v dotknutej krajine, orgánom dotknutej krajiny a združeniam výrobcov v dotknutej krajine Komisia oznámi, ktoré spoločnosti boli vybrané do vzorky, a to v prípade potreby prostredníctvom orgánov dotknutej krajiny.

Len čo budú Komisii doručené informácie potrebné na výber vzorky výrobcov, bude informovať dotknuté strany o svojom rozhodnutí, či ich zaradila do vzorky. Výrobcovia zaradení do vzorky budú musieť predložiť vyplnený dotazník do 30 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia o ich zaradení do vzorky, pokiaľ nie je stanovené inak.

⁽⁷⁾ Informácie o kódoch HS sa poskytujú aj v zhrnutí žiadosti o revízne prešetrovanie, ktoré je dostupné na webovom sídle GR pre obchod (<http://trade.ec.europa.eu/tdi/>).

⁽⁸⁾ Všetky odkazy na uverejnenie tohto oznámenia budú predstavovať odkazy na uverejnenie tohto oznámenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*, pokiaľ nie je uvedené inak.

⁽⁹⁾ Výrobcom je každá spoločnosť v dotknutej krajine, ktorá vyrába prešetrovaný výrobok, vrátane akýchkoľvek s ňou prepojených spoločností, ktoré sú zapojené do výroby, predaja na domácom trhu alebo vývozu prešetrovaného výrobku.

Komisia doplní záznam o výbere vzorky do spisu, ktorý je zainteresovaným stranám k dispozícii na nahliadnutie. Pripomienky k výberu vzorky sa musia doručiť do 3 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia o výbere vzorky.

Kópia dotazníka pre výrobcov v dotknutej krajine je dostupná v spise, ktorý je zainteresovaným stranám k dispozícii na nahliadnutie, a na webovom sídle GR pre obchod https://trade.ec.europa.eu/tdi/case_details.cfm?id=2533.

Dotazník bude sprístupnený aj všetkým známym združeniam výrobcov a orgánom uvedenej krajiny.

Bez toho, aby bolo dotknuté prípadné uplatňovanie článku 18 základného nariadenia, spoločnosti, ktoré súhlasili so svojim prípadným zaradením do vzorky, ale neboli do nej vybrané, sa budú považovať za spolupracujúce (ďalej len „spolupracujúci výrobcovia nezaradení do vzorky“).

5.3.2. Ďalší postup v súvislosti s dotknutou krajinou, v ktorej dochádza k výrazným deformáciám

V súlade s ustanoveniami tohto oznámenia sa týmto všetky zainteresované strany vyzývajú, aby oznámili svoje stanoviská, predložili informácie a poskytli podporné dôkazy v súvislosti s uplatnením článku 2 ods. 6a základného nariadenia. Tieto informácie a podporné dôkazy musia byť Komisii doručené do 37 dní odo dňa uverejnenia tohto oznámenia, pokiaľ nie je stanovené inak.

V súlade s článkom 2 ods. 6a písm. e) Komisia krátko po začatí prešetrovania informuje strany dotknuté prešetrovaním prostredníctvom záznamu do spisu, ktorý je zainteresovaným stranám k dispozícii na nahliadnutie, o relevantných zdrojoch, ktoré zamýšľa použiť na účely stanovenia normálnej hodnoty v ČĽR podľa článku 2 ods. 6a základného nariadenia. Týka sa to všetkých zdrojov vrátane prípadného výberu vhodnej reprezentatívnej tretej krajiny. Stranám dotknutým prešetrovaním bude poskytnutá desaťdňová lehota od doplnenia záznamu do spisu, aby sa k nemu vyjadrili.

Podľa informácií, ktoré má Komisia k dispozícii, je možnou reprezentatívnou treťou krajinou vo vzťahu k ČĽR v tomto prípade Thajsko. S cieľom s konečnou platnosťou vybrať vhodnú reprezentatívnu tretiu krajinu Komisia preskúma, či existujú krajiny s podobnou úrovňou hospodárskeho rozvoja ako ČĽR, v ktorých existuje výroba a predaj prešetrovaného výrobku a v ktorých sú príslušné údaje ľahko dostupné. Ak je takýchto krajín viac, v príslušných prípadoch sa uprednostnia krajiny s náležitou úrovňou sociálnej a environmentálnej ochrany.

Pokiaľ ide o relevantné zdroje, Komisia vyzýva všetkých výrobcov v ČĽR, aby jej do 15 dní odo dňa uverejnenia tohto oznámenia poskytli informácie o materiáloch (surovinách a spracovaných materiáloch) a energiách používaných pri výrobe prešetrovaného výrobku. Tieto informácie sa musia poskytnúť prostredníctvom platformy TRON.tdi na tejto adrese: https://tron.trade.ec.europa.eu/tron/tdi/form/R742_INFO_ON_INPUTS_FOR_EXPORTING_PRODUCER_FORM. Informácie o prístupe k platforme TRON možno nájsť v bodoch 5.6 a 5.9.

Okrem toho platí, že akékoľvek faktické informácie na účely určenia hodnoty nákladov a cien podľa článku 2 ods. 6a písm. a) základného nariadenia sa musia predložiť do 65 dní od dátumu uverejnenia tohto oznámenia. Takéto faktické informácie by mali pochádzať výlučne z verejne dostupných zdrojov.

Komisia v snahe získať informácie, ktoré považuje za potrebné na účely svojho prešetrovania v súvislosti s údajnými výraznými deformáciami v zmysle článku 2 ods. 6a písm. b) základného nariadenia, sprístupní dotazník aj vláde ČĽR.

5.3.3. Prešetrovanie neprepojených dovozcov ⁽¹⁰⁾ ⁽¹¹⁾

Neprepojení dovozcovia prešetrovaného výrobku z dotknutej krajiny do Únie vrátane tých, ktorí nespôľupracovali pri prešetrovaní vedúcom k zavedeniu platných opatrení, sa vyzývajú, aby sa zúčastnili na tomto prešetrovaní.

⁽¹⁰⁾ Do vzorky môžu byť zaradení iba dovozcovia neprepojení s výrobcami v dotknutej krajine. Dovožcovia, ktorí sú prepojení s výrobcami, musia v súvislosti s týmito vyvážajúcimi výrobcami vyplniť prílohu I k dotazníku. V súlade s článkom 127 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2015/2447 z 24. novembra 2015, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá vykonávania určitých ustanovení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie, sa dve osoby považujú za prepojené, ak: a) jedna z nich je predstaviteľom alebo riaditeľom podniku druhej osoby alebo naopak; b) sú právne uznanými obchodnými spoločníkmi; c) sú zamestnávateľom a zamestnancom; d) tretia strana priamo alebo nepriamo vlastní, ovláda alebo má v držbe aspoň 5 % hodnoty akcií alebo podielov s hlasovacím právom jednej aj druhej osoby; e) jedna z nich priamo alebo nepriamo ovláda druhú; f) obe sú priamo alebo nepriamo ovládané treťou osobou; g) spoločne priamo alebo nepriamo ovládajú tretiu osobu; alebo h) sú členmi jednej rodiny (Ú. v. EÚ L 343, 29.12.2015, s. 558). Osoby sa považujú za členov jednej rodiny, ak majú medzi sebou niektorý z týchto vzťahov: i) manžel a manželka; ii) rodič a dieťa; iii) brat a sestra (vlastní aj nevlastní súrodenci); iv) starý rodič a vnuk alebo vnučka; v) strýc alebo teta a synovec alebo neter; vi) svokor alebo svokra a zať alebo nevesta; vii) švagor a švagrína. V súlade s článkom 5 bodom 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie, „osoba“ je fyzická osoba, právnická osoba a akékoľvek združenie osôb, ktoré nie je právnickou osobou, ale je podľa práva Únie alebo vnútroštátneho práva spôsobilou na právne úkony (Ú. v. EÚ L 269, 10.10.2013, s. 1).

⁽¹¹⁾ Informácie poskytnuté neprepojenými dovozcami môžu byť použité aj v súvislosti s inými aspektmi tohto prešetrovania, než je stanovenie dumpingu.

Vzhľadom na možný veľký počet neprepojených dovozcov, ktorých sa toto revízne prešetrovanie pred uplynutím platnosti týka, a s cieľom dokončiť prešetrovanie v rámci stanovených lehôt môže Komisia obmedziť počet neprepojených dovozcov, ktorí budú predmetom prešetrovania, na primeraný počet vybraním vzorky (tento postup sa nazýva aj „výber vzorky“). Výber vzorky sa vykoná v súlade s článkom 17 základného nariadenia.

S cieľom umožniť Komisii, aby rozhodla o potrebe výberu vzorky a v prípade kladného rozhodnutia k nemu pristúpila, sa všetci neprepojení dovozcovia alebo zástupcovia konajúci v ich mene vrátane tých, ktorí nespôpracovali pri prešetrovaní vedúcim k zavedeniu opatrení, ktoré sú predmetom tohto revízneho prešetrovania, týmto vyzývajú, aby sa Komisii prihlásili. Tieto strany tak musia urobiť do siedmich dní odo dňa uverejnenia tohto oznámenia, a to tak, že Komisii poskytnú informácie o svojej spoločnosti, resp. spoločnostiach požadované v prílohe k tomuto oznámeniu.

Komisia s cieľom získať informácie, ktoré považuje za potrebné na výber vzorky neprepojených dovozcov, môže osloviť aj všetky známe združenia dovozcov.

Ak je výber vzorky potrebný, dovozcovia môžu byť vybraní na základe najväčšieho reprezentatívneho objemu predaja prešetrovaného výrobku z dotknutej krajiny v Únii, ktorý možno v rámci dostupného času primerane prešetriť. Všetkým známym neprepojeným dovozcom a združeniam dovozcov Komisia oznámi spoločnosti, ktoré boli vybrané do vzorky.

Komisia takisto doplní záznam o výbere vzorky do spisu, ktorý je zainteresovaným stranám k dispozícii na nahliadnutie. Pripomienky k výberu vzorky sa musia doručiť do 3 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia o výbere vzorky.

Komisia s cieľom získať informácie, ktoré považuje za potrebné na účely svojho prešetrovania, sprístupní dotazníky neprepojeným dovozcom zaradeným do vzorky. Tieto strany musia predložiť vyplnený dotazník do 30 dní odo dňa oznámenia výberu vzorky, pokiaľ nie je stanovené inak.

Kópia dotazníka pre neprepojených dovozcov je dostupná v spise, ktorý je zainteresovaným stranám k dispozícii na nahliadnutie, a na webovom sídle GR pre obchod: https://trade.ec.europa.eu/tdi/case_details.cfm?id=2533.

5.4. **Postup stanovenia pravdepodobnosti pokračovania alebo opätovného výskytu ujmy**

S cieľom stanoviť, či existuje pravdepodobnosť pokračovania alebo opätovného výskytu ujmy spôsobenej výrobnému odvetviu Únie, sa výrobcovia z Únie vyrábajúci prešetrovaný výrobok vyzývajú, aby sa zúčastnili na prešetrovaní zo strany Komisie.

5.4.1. *Prešetrovanie výrobcov z Únie*

Komisia s cieľom získať informácie, ktoré považuje za potrebné na účely svojho prešetrovania, pokiaľ ide o výrobcov z Únie, sprístupní dotazník jedinému výrobcovi z Únie, spoločnosti HSWT France S.A.S.

Uvedený výrobca z Únie musí predložiť vyplnený dotazník do 37 dní odo dňa uverejnenia tohto oznámenia, pokiaľ nie je stanovené inak.

Výrobcovia z Únie a zastupujúce združenia, okrem už uvedených, sa vyzývajú, aby sa na účely prihlásenia a vyžiadania dotazníka bezodkladne, najneskôr však do siedmich dní odo dňa uverejnenia tohto oznámenia, pokiaľ nie je stanovené inak, obrátili na Komisiu, podľa možnosti e-mailom.

Kópia dotazníka pre výrobcov z Únie je dostupná v spise, ktorý je zainteresovaným stranám k dispozícii na nahliadnutie, a na webovom sídle GR pre obchod: https://trade.ec.europa.eu/tdi/case_details.cfm?id=2533.

5.5. **Postup posudzovania záujmu Únie**

Ak sa preukáže pravdepodobnosť pokračovania alebo opätovného výskytu dumpingu a pokračovania alebo opätovného výskytu ujmy, Komisia podľa článku 21 základného nariadenia rozhodne, či by zachovanie antidumpingových opatrení nebolo v rozpore so záujmom Únie.

Výrobcovia z Únie, dovozcovia a ich zastupujúce združenia, používatelia a ich zastupujúce združenia, odborové zväzy a organizácie zastupujúce spotrebiteľov sa vyzývajú, aby Komisii poskytli informácie týkajúce sa záujmu Únie.

Informácie týkajúce sa posúdenia záujmu Únie sa musia poskytnúť do 37 dní odo dňa uverejnenia tohto oznámenia, pokiaľ nie je stanovené inak. Tieto informácie môžu byť poskytnuté v ľubovoľnom formáte alebo vyplnením dotazníka vyhotoveného Komisiou.

Kópie dotazníkov vrátane dotazníka pre používateľov prešetrovaného výrobku sú dostupné v spise, ktorý je zainteresovaným stranám k dispozícii na nahliadnutie, a na webovom sídle GR pre obchod https://trade.ec.europa.eu/tdi/case_details.cfm?id=2533. Informácie predložené podľa článku 21 základného nariadenia sa v každom prípade zohľadnia len vtedy, ak budú v čase ich predloženia podložené konkrétnymi dôkazmi, ktoré potvrdzujú ich platnosť.

5.6. *Zainteresované strany*

Aby sa zainteresované strany, ako napríklad výrobcovia v dotknutej krajine, výrobcovia z Únie, dovozcovia a ich zastupujúce združenia, používatelia a ich zastupujúce združenia, odborové zväzy a organizácie zastupujúce spotrebiteľov, mohli zúčastniť na prešetrovaní, musia najskôr preukázať objektívnu súvislosť medzi svojou činnosťou a prešetrovaným výrobkom.

Výrobcovia v dotknutej krajine, výrobcovia z Únie, dovozcovia a ich zastupujúce združenia, ktorí poskytli informácie v súlade s postupmi opísanými v bodoch 5.2, 5.3 a 5.4, sa budú považovať za zainteresované strany, ak medzi ich činnosťami a prešetrovaným výrobkom existuje objektívna súvislosť.

Iné strany sa budú môcť zúčastniť na prešetrovaní ako zainteresovaná strana až od okamihu, keď sa prihlásia, a pod podmienkou, že existuje objektívna súvislosť medzi ich činnosťou a prešetrovaným výrobkom. Tým, že sa strana považuje za zainteresovanú stranu, nie je dotknuté uplatňovanie článku 18 základného nariadenia.

Prístup k spisu, ktorý je zainteresovaným stranám k dispozícii na nahliadnutie, je zabezpečený prostredníctvom platformy Tron.tdi na tejto adrese: <https://tron.trade.ec.europa.eu/tron/TDI>. Na získanie prístupu postupujte podľa pokynov uvedených na danej stránke ⁽¹²⁾.

5.7. *Iné písomné podania*

V súlade s ustanoveniami tohto oznámenia sa týmto všetky zainteresované strany vyzývajú, aby oznámili svoje stanoviská, predložili informácie a poskytli podporné dôkazy. Tieto informácie a podporné dôkazy musia byť Komisii doručené do 37 dní odo dňa uverejnenia tohto oznámenia, pokiaľ nie je stanovené inak.

5.8. *Možnosť vypočutia útvarmi Komisie vykonávajúcimi prešetrovanie*

Všetky zainteresované strany môžu požiadať o vypočutie útvarmi Komisie vykonávajúcimi prešetrovanie. Každá žiadosť o vypočutie musí byť podaná písomne a musia sa v nej uvádzať dôvody žiadosti, ako aj zhrnutie toho, čím sa chce zainteresovaná strana zaoberať pri vypočutí. Vypočutie bude obmedzené na otázky, ktoré zainteresované strany uviedli vopred písomnou formou.

V zásade platí, že vypočutia sa nevyužívajú na predkladanie faktických informácií, ktoré ešte nie sú v spise. V záujme dobrej správy vecí verejných a s cieľom umožniť útvarami Komisie napredovať v prešetrovaní sa však zainteresované strany môžu usmerniť, aby poskytli nové faktické informácie po vypočutí.

5.9. *Pokyny na predkladanie písomných podaní a zasielanie vyplnených dotazníkov a korešpondencie*

Na informácie predkladané Komisii na účely prešetrovaní na ochranu obchodu sa nesmú vzťahovať autorské práva. Zainteresované strany si musia pred tým, ako Komisii predložia informácie a/alebo údaje, na ktoré sa vzťahujú autorské práva tretej strany, vyžiadať od držiteľa autorských práv osobitné povolenie, v ktorom sa Komisii výslovne povoľuje, že: a) môže používať dané informácie a údaje na účely tohto konania na ochranu obchodu a b) dané informácie a/alebo údaje môže poskytnúť zainteresovaným stranám tohto prešetrovania, a to vo forme, ktorá im umožní uplatniť ich práva na obhajobu.

Všetky písomné podania vrátane informácií požadovaných v tomto oznámení, vyplnených dotazníkov a korešpondencie, ktoré zainteresované strany poskytujú ako dôverné, sa označia ako Sensitive ⁽¹³⁾. Strany, ktoré predkladajú informácie v priebehu tohto prešetrovania, sa vyzývajú, aby odôvodnili svoju žiadosť o dôverné zaobchádzanie.

Od zainteresovaných strán, ktoré poskytujú informácie označené ako Sensitive, sa požaduje, aby v súlade s článkom 19 ods. 2 základného nariadenia predložili súhrn týchto informácií, ktorý nemá dôverný charakter a ktorý sa označí ako For inspection by interested parties. Tento súhrn musí byť dostatočne podrobný, aby umožnil primerane pochopiť podstatu predložených dôverných informácií. Ak strana, ktorá poskytuje dôverné informácie, nepreukáže dostatočný dôvod na žiadosť o dôverné zaobchádzanie alebo nepredloží súhrn týchto informácií, ktorý nemá dôverný charakter, v požadovanom formáte a kvalite, Komisia nemusí na takéto informácie prihliadať, pokiaľ jej nemožno pomocou vhodných zdrojov uspokojivo dokázať, že predmetné informácie sú správne.

⁽¹²⁾ V prípade technických problémov sa obráťte na servisné pracovisko Trade Service Desk e-mailom na trade-service-desk@ec.europa.eu alebo telefonicky na číslo + 32 22979797.

⁽¹³⁾ Dokument označený ako Sensitive je dokument, ktorý sa považuje za dôverný v zmysle článku 19 základného nariadenia a článku 6 Dohody WTO o implementácii článku VI dohody GATT z roku 1994 (antidumpingová dohoda). Tento dokument je chránený aj podľa článku 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 (Ú. v. ES L 145, 31.5.2001, s. 43).

Zainteresované strany sa vyzývajú, aby všetky podania a žiadosť vrátane naskenovaných splnomocnení a osvedčení predkladali cez platformu TRON.tdi (<https://tron.trade.ec.europa.eu/tron/TDI>). Použitím platformy TRON.tdi alebo e-mailu zainteresované strany vyjadrujú súhlas s pravidlami platnými pre elektronické podania uvedenými v dokumente „KOREŠPONDENCIA S EURÓPSKOU KOMISIOU V PRÍPADOCH TÝKAJÚCICH SA OCHRANY OBCHODU“ uverejnenom na webovom sídle Generálneho riaditeľstva pre obchod: https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2014/june/tradoc_152582.pdf. Zainteresované strany musia uviesť svoje meno (názov), adresu, telefónne číslo a platnú e-mailovú adresu a mali by zabezpečiť, aby bola uvedená e-mailová adresa funkčným oficiálnym pracovným e-mailom, ktorý sa denne kontroluje. Po poskytnutí kontaktných údajov bude Komisia komunikovať so zainteresovanými stranami iba prostredníctvom platformy TRON.tdi alebo e-mailu, pokiaľ výslovne nepožiadajú o doručenie všetkých dokumentov Komisie inými komunikačnými prostriedkami alebo ak si povaha dokumentov, ktoré sa majú zaslať, nevyžaduje použitie doporučenej zásielky. Ďalšie pravidlá a informácie týkajúce sa korešpondencie s Komisiou vrátane zásad, ktoré sa vzťahujú na podania prostredníctvom platformy TRON.tdi a e-mailu, nájdú zainteresované strany v už spomínaných pokynoch o komunikácii so zainteresovanými stranami.

Adresa Komisie na účely korešpondencie:

European Commission
Directorate-General for Trade
Directorate G
Office: CHAR 04/039
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

TRON.tdi: <https://tron.trade.ec.europa.eu/tron/tdi>

E-mail

pre otázky týkajúce sa dumpingu:

TRADE-APM-DUMPING@ec.europa.eu

pre otázky týkajúce sa ujmy:

TRADE-APM-INJURY@ec.europa.eu

6. Harmonogram prešetrovania

Prešetrovanie sa v súlade s článkom 11 ods. 5 základného nariadenia obvykle dokončí do 12 mesiacov a v každom prípade najneskôr do 15 mesiacov od dátumu uverejnenia tohto oznámenia.

7. Predkladanie informácií

Pravidlom je, že zainteresované strany môžu predkladať informácie len v časových rámcoch uvedených v oddiele 5 tohto oznámenia.

S cieľom dokončiť prešetrovanie v rámci záväzných lehôt Komisia nebude akceptovať podania zainteresovaných strán po uplynutí lehoty na predloženie pripomienok ku konečnému poskytnutiu informácií, resp. po uplynutí lehoty na predloženie pripomienok k dodatočnému konečnému poskytnutiu informácií.

8. Možnosť vyjadriť sa k podaniam iných strán

S cieľom zaručiť právo na obhajobu by mali mať zainteresované strany možnosť vyjadriť sa k informáciám, ktoré predložili iné zainteresované strany. Zainteresované strany môžu pri tejto príležitosti reagovať jedine na záležitosti uvedené v podaniach iných zainteresovaných strán a nesmú uvádzať žiadne nové záležitosti.

Pripomienky k informáciám, ktoré poskytli iné zainteresované strany v reakcii na poskytnutie konečných zistení, by sa mali predložiť do piatich dní od uplynutia lehoty na predloženie pripomienok ku konečným zisteniam, pokiaľ nie je stanovené inak. V prípade dodatočného konečného poskytnutia informácií by sa pripomienky iných zainteresovaných strán v reakcii na toto ďalšie poskytnutie informácií mali predložiť do jedného dňa od uplynutia lehoty na predloženie pripomienok k tomuto ďalšiemu poskytnutiu informácií, pokiaľ nie je stanovené inak.

Uvedeným časovým rámcom nie je dotknuté právo Komisie v riadne odôvodnených prípadoch si vyžiadať od zainteresovaných strán dodatočné informácie.

9. Predĺženie lehôt uvedených v tomto oznámení

Na riadne odôvodnenú žiadosť zainteresovaných strán možno povoliť predĺženie lehôt stanovených v tomto oznámení.

O akékoľvek predĺženie lehôt stanovených v tomto oznámení by sa malo žiadať len za výnimočných okolností a povolí sa len v riadne odôvodnených prípadoch. Prípadné predĺženie termínu na zaslanie vyplnených dotazníkov bude v každom prípade obmedzené obvykle na tri dni a spravidla nepresiahne sedem dní. Pokiaľ ide o lehoty na predloženie ďalších informácií uvedené v tomto oznámení o začatí revízneho prešetrovania pred uplynutím platnosti, predĺženia sa obmedzia na tri dni, pokiaľ sa nepreukáže existencia mimoriadnych okolností.

10. Nespolupráca

V prípadoch, ak niektorá zainteresovaná strana odmietne sprístupniť potrebné informácie, alebo ich neposkytne v príslušných lehotách, alebo významnou mierou bráni v prešetrovaní, zistenia, či už pozitívne alebo negatívne, možno v súlade s článkom 18 základného nariadenia vypracovať na základe dostupných skutočností.

Ak sa zistí, že niektorá zainteresovaná strana poskytla nepravdivé alebo zavádzajúce informácie, tieto informácie sa nemusia zohľadniť a môžu sa použiť dostupné skutočnosti.

Ak niektorá zainteresovaná strana nespolupracuje alebo spolupracuje len čiastočne a zistenia sa preto v súlade s článkom 18 základného nariadenia zakladajú na dostupných skutočnostiach, výsledok môže byť pre túto stranu menej priaznivý než v prípade, keby bola spolupracovala.

Neposkytnutie odpovede v elektronickej podobe sa nepovažuje za nespoluprácu, pokiaľ zainteresovaná strana preukáže, že poskytnutie odpovede v požadovanej forme by jej spôsobilo ďalšiu nepríjemnú záťaž alebo ďalšie nepríjemné výdavky. Zainteresovaná strana by sa mala okamžite obrátiť na Komisiu.

11. Úradník pre vypočutie

Zainteresované strany sa môžu obrátiť na úradníka pre vypočutie v obchodných konaniach. Úradník pre vypočutie skúma žiadosti o prístup k spisu, spory týkajúce sa dôvernosti dokumentov, žiadosti o predĺženie lehôt a akékoľvek iné žiadosti týkajúce sa práva zainteresovaných strán a tretích strán na obhajobu, ktoré sa môžu vyskytnúť počas konania.

Úradník pre vypočutie môže usporiadať vypočutia a pôsobiť ako sprostredkovateľ medzi zainteresovanou stranou, resp. stranami a útvarmi Komisie v snahe zabezpečiť plné uplatnenie práva zainteresovaných strán na obhajobu. Žiadosť o vypočutie úradníkom pre vypočutie by sa mala predložiť písomne a mali by sa v nej uviesť dôvody žiadosti. Úradník pre vypočutie preskúma dôvody žiadostí. Tieto vypočutia by sa mali uskutočniť len vtedy, ak otázky neboli vyriešené s útvarmi Komisie v čase na to určenom.

Každá takáto žiadosť musí byť podaná včas a bezodkladne s cieľom neohroziť riadny priebeh konania. Na tento účel by sa mali zainteresované strany obrátiť na úradníka pre vypočutie v najskoršom možnom čase po vzniknutí udalosti odôvodňujúcej takúto intervenciu. Ak sa žiadosti o vypočutie predložia mimo príslušných časových rámcov, úradník pre vypočutie preskúma aj dôvody takéhoto oneskorenia, povahu nastolených otázok a vplyv uvedených otázok na právo na obhajobu, a to s náležitým ohľadom na záujmy dobrej správy vecí verejných a včasné ukončenie prešetrovania.

Ďalšie informácie a kontaktné údaje môžu zainteresované strany nájsť na webových stránkach úradníka pre vypočutie na webovom sídle GR pre obchod: <http://ec.europa.eu/trade/trade-policy-and-you/contacts/hearing-officer/>.

12. Možnosť požiadať o revízne prešetrovanie podľa článku 11 ods. 3 základného nariadenia

Keďže toto revízne prešetrovanie pred uplynutím platnosti sa začína v súlade s ustanoveniami článku 11 ods. 2 základného nariadenia, jeho zistenia nepovedú k zmene existujúcich opatrení, ale k zrušeniu alebo zachovaniu týchto opatrení v súlade s článkom 11 ods. 6 základného nariadenia.

Ak niektorá zainteresovaná strana usúdi, že revízne prešetrovanie opatrení je opodstatnené, aby sa umožnila zmena opatrení, táto strana môže požiadať o revízne prešetrovanie podľa článku 11 ods. 3 základného nariadenia.

Strany, ktoré chcú požiadať o takéto revízne prešetrovanie, ktoré by sa uskutočnilo nezávisle od revízneho prešetrovania pred uplynutím platnosti uvedeného v tomto oznámení, sa môžu obrátiť na Komisiu na už uvedenej adrese.

13. Spracovanie osobných údajov

So všetkými osobnými údajmi získanými počas tohto prešetrovania sa bude zaobchádzať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 ⁽¹⁴⁾.

Oznámenie o ochrane údajov, ktorým sa všetky fyzické osoby informujú o spracúvaní osobných údajov v rámci činností Komisie v oblasti ochrany obchodu, je dostupné na webovom sídle GR pre obchod: <http://ec.europa.eu/trade/policy/accessing-markets/trade-defence/>.

—

⁽¹⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 39).

PRÍLOHA

☐	Verzia „Sensitive“
☐	Verzia „For inspection by interested parties“
(zaškrtnite príslušné políčko)	

**REVÍZNE PREŠETROVANIE PRED UPLYNUTÍM PLATNOSTI ANTIDUMPINGOVÝCH OPATRENÍ
UPLATNITEĽNÝCH NA DOVOZ ASPARTÁMU S PÔVODOM V ČÍNSKEJ ĽUDOVEJ REPUBLIKE**

INFORMÁCIE NA ÚČELY VÝBERU VZORKY NEPREPOJENÝCH DOVOZCOV

Tento formulár má slúžiť ako pomôcka pre neprepojených dovozcov pri poskytovaní informácií týkajúcich sa výberu vzorky, ktoré sa požadujú podľa bodu 5.3.3 oznámenia o začatí revízneho prešetrovania pred uplynutím platnosti.

Obe verzie, teda verzia „Sensitive“ (dôverná verzia), ako aj verzia „For inspection by interested parties“ (verzia na nahliadnutie pre zainteresované strany) sa musia zaslať späť Komisii, ako sa stanovuje v oznámení o začatí revízneho prešetrovania pred uplynutím platnosti.

1. NÁZOV A KONTAKTNÉ ÚDAJE

Uveďte tieto údaje o vašej spoločnosti:

Názov spoločnosti	
Adresa	
Kontaktná osoba	
E-mailová adresa	
Telefón	
Fax	

2. OBRAT A OBJEM PREDAJA

Uveďte celkový obrat spoločnosti v eurách (EUR) a obrat a hmotnosť dovozu do Únie a ďalšieho predaja na trhu Únie po dovoze z ČĽR počas obdobia revízneho prešetrovania, pokiaľ ide o aspartám podľa definície v oznámení o začatí revízneho prešetrovania pred uplynutím platnosti, ako aj zodpovedajúcu hmotnosť. Uveďte použitú jednotku hmotnosti.

	Tony	Hodnota v eurách (EUR)
Celkový obrat vašej spoločnosti v eurách (EUR)		
Dovoz prešetrovaného výrobku s pôvodom v ČĽR do Únie		
Ďalší predaj prešetrovaného výrobku na trhu Únie po jeho dovoze z ČĽR		

3. ČINNOSTI VAŠEJ SPOLOČNOSTI A PREPOJENÝCH SPOLOČNOSTÍ ⁽¹⁾

Presne opíšte činnosti vašej spoločnosti a všetkých prepojených spoločností (vypíšte ich a uveďte ich vzťah k vašej spoločnosti), ktoré sú zapojené do výroby a/alebo predaja (na vývoz a/alebo na domácom trhu) prešetrovaného výrobku. Takéto činnosti by mohli okrem iného zahŕňať nákup prešetrovaného výrobku alebo jeho výrobu v rámci subdodávateľských dohôd, alebo jeho spracovanie či obchodovanie s prešetrovaným výrobkom.

Názov a sídlo spoločnosti	Činnosti	Vzťah

4. ĎALŠIE INFORMÁCIE

Uveďte akékoľvek ďalšie relevantné informácie, ktoré považujete za užitočné z hľadiska pomoci Komisii pri výbere vzorky.

5. OSVEDČENIE

Poskytnutím uvedených informácií vaša spoločnosť súhlasí so svojím prípadným zaradením do vzorky. Ak je vaša spoločnosť vybraná do vzorky, musí vyplniť dotazník a súhlasiť s návštevou svojich priestorov s cieľom overiť údaje, ktoré v ňom uviedla. Ak vaša spoločnosť uvedie, že nesúhlasí so svojím prípadným zaradením do vzorky, bude to znamenať, že nespolupracuje pri prešetrovaní. Zistenia Komisie týkajúce sa nespolupracujúcich dovozcov sa zakladajú na dostupných skutočnostiach a výsledok môže byť pre takúto spoločnosť menej priaznivý než v prípade, keby bola spolupracovala.

Podpis oprávnenej osoby:

Meno a funkcia oprávnenej osoby:

Dátum:

_____

⁽¹⁾ V súlade s článkom 127 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2015/2447 z 24. novembra 2015, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá vykonávania určitých ustanovení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie, sa dve osoby považujú za prepojené, ak: a) jedna z nich je predstaviteľom alebo riaditeľom podniku druhej osoby alebo naopak; b) sú právne uznanými obchodnými spoločníkmi; c) sú zamestnávateľom a zamestnancom; d) tretia strana priamo alebo nepriamo vlastní, ovláda alebo má v držbe aspoň 5 % hodnoty akcií alebo podielov s hlasovacím právom jednej aj druhej osoby; e) jedna z nich priamo alebo nepriamo ovláda druhú; f) obe sú priamo alebo nepriamo ovládané treťou osobou; g) spoločne priamo alebo nepriamo ovládajú tretiu osobu; alebo h) sú členmi jednej rodiny (Ú. v. EÚ L 343, 29.12.2015, s. 558). Osoby sa považujú za členov jednej rodiny, ak majú medzi sebou niektorý z týchto vzťahov: i) manžel a manželka; ii) rodič a dieťa; iii) brat a sestra (vlastní aj nevlastní súrodenci); iv) starý rodič a vnuk alebo vnučka; v) strýc alebo teta a synovec alebo neter; vi) svokor alebo svokra a zať alebo nevesta; vii) švagor a švagriná. V súlade s článkom 5 bodom 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie, „osoba“ je fyzická osoba, právnická osoba a akékoľvek združenie osôb, ktoré nie je právnickou osobou, ale je podľa práva Únie alebo vnútroštátneho práva spôsobilou na právne úkony (Ú. v. EÚ L 269, 10.10.2013, s. 1).

Oznámenie o uplynutí platnosti určitých antidumpingových opatrení

(2021/C 303/10)

Keďže v nadväznosti na uverejnenie oznámenia o blížiacom sa uplynutí platnosti ⁽¹⁾ nebola predložená žiadna riadne odôvodnená žiadosť o revízne prešetrovanie, Komisia oznamuje, že uplynie platnosť ďalej uvedeného antidumpingového opatrenia.

Toto oznámenie sa uverejňuje v súlade s článkom 11 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1036 z 8. júna 2016 o ochrane pred dumpingovými dovozmi z krajín, ktoré nie sú členmi Európskej únie ⁽²⁾.

Výrobok	Krajina(-y) pôvodu alebo vývozu	Opatrenia	Odkaz	Dátum uplynutia platnosti ⁽¹⁾
Vysokoodolné oceľové výstužné tyče do betónu	Čínska ľudová republika	Antidumpingové clo	Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2016/1246 z 28. júla 2016, ktorým sa ukladá konečné antidumpingové clo na dovoz vysokoodolných oceľových výstužných tyčí do betónu s pôvodom v Čínskej ľudovej republike (Ú. v. EÚ L 204, 29.7.2016, s. 70)	30. 7. 2021

⁽¹⁾ Platnosť opatrenia uplynie o polnoci (00.00 hod.) v deň uvedený v tomto stĺpci.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 366, 30.10.2020, s. 12.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 176, 30.6.2016, s. 21.

KONANIA TÝKAJÚCE SA VYKONÁVANIA POLITIKY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE

EURÓPSKA KOMISIA

ŠTÁTNA POMOC – TALIANSKO

Štátna pomoc SA.55678 (2019/NN) – Nový úver pre spoločnosť Alitalia

Výzva na predloženie pripomienok v súlade s článkom 108 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie

(Text s významom pre EHP)

(2021/C 303/11)

Listom z 28. februára 2020, ktorý je uvedený v autentickom jazyku za týmto zhrnutím, Komisia oznámila Taliansku svoje rozhodnutie začať konanie stanovené v článku 108 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, pokiaľ ide o uvedené opatrenie.

Zainteresované strany môžu predložiť svoje pripomienky k opatreniu, vo veci ktorého Komisia začína konanie, v lehote jedného mesiaca odo dňa uverejnenia tohto zhrnutia a nasledujúceho listu. Kontaktné údaje:

European Commission
Directorate-General Competition
State Aid Greffe
1049 Bruxelles/Brussel
Fax +32 22961242
Stateaidgreffe@ec.europa.eu

Tieto pripomienky sa oznámia Taliansku. Zainteresované strany môžu písomne s uvedením dôvodov požiadať o dôverné zaobchádzanie s údajmi o ich totožnosti.

TEXT ZHRNUTIA

Postup

V novembri 2019 boli Komisii predložené dve sťažnosti týkajúce sa novej štátnej pôžičky vo výške 400 miliónov EUR (ďalej len „úver vo výške 400 miliónov EUR“), ktorú Taliansko poskytlo spoločnosti Alitalia S.A.I. S.p.A. in amministrazione straordinaria (ďalej len „Alitalia SAI“) a spoločnosti Alitalia Cityliner S.p.A. in amministrazione straordinaria (ďalej len „Cityliner“ a spolu ako „Alitalia“).

Sťažovatelia tvrdili, že tento úver bol neoprávnený a nezlučiteľný so štátnou pomocou, pretože bol poskytnutý a vyplatený bez notifikácie a vzhľadom na hospodársku situáciu spoločnosti Alitalia a jej históriu by žiadny veriteľ v trhovom hospodárstve nebol ochotný takýto úver poskytnúť.

Predtým, v máji 2017, poskytlo Taliansko spoločnosti Alitalia úver vo výške 600 miliónov EUR. V tom istom mesiaci tri letecké spoločnosti podali formálne sťažnosti, podľa ktorých úver bol pomocou. Tento úver poskytnutý štátom mal byť splatený do 5. novembra 2017, dokedy mali byť aktíva spoločnosti Alitalia odpredané. Keďže postup predaja nebol úspešný, Taliansko poskytlo spoločnosti Alitalia v októbri 2017 ďalší úver vo výške 300 miliónov EUR. V januári 2018 Taliansko notifikovalo oba úvery vo výške 900 miliónov EUR (ďalej len „900 miliónov EUR“) ako pomoc na záchranu

podľa usmernení na záchranu a reštrukturalizáciu⁽¹⁾. V apríli 2018 Komisia iniciovala formálne vyšetrovacie konanie, v ktorom predbežne konštatovala, že 900 miliónov EUR predstavuje pomoc a že existujú vážne pochybnosti o tom, či ju možno považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom. Uvedené vyšetrovanie stále prebieha.

Opis pomoci, vo veci ktorej Komisia začína konanie

Taliansko prijalo 26. októbra 2019 právny dekrét č. 124, ktorým sa stanovuje poskytnutie úveru vo výške 400 miliónov EUR v roku 2019 v prospech spoločnosti Alitalia a ostatných spoločností z tej istej skupiny vrátane tých, ktoré sú pod mimoriadnou správou (konkrétne spoločnosť Cityliner).

Právnym dekrétom č. 137 z 2. decembra 2019 „Naliehavé opatrenia na zabezpečenie kontinuity služieb poskytovaných spoločnosťou Alitalia – Società Aerea Italiana S.p.A. a Alitalia Cityliner S.p.A. pod mimoriadnou správou“⁽²⁾ sa zrušil a nahradil článok 54 právneho dekrétu č. 124/2019 a potvrdilo poskytnutie úveru vo výške 400 miliónov EUR na rok 2019, ku ktorému malo dôjsť v zmysle článku 54 právneho dekrétu č. 124/2019. Zákonom č. 2 z 30. januára 2020 „Zmena právneho dekrétu č. 137 z 2. decembra 2019 v znení zmien, ktorým sa stanovujú naliehavé opatrenia na zabezpečenie kontinuity služieb poskytovaných spoločnosťou Alitalia – Società Aerea Italiana S.p.A. a Alitalia Cityliner S.p.A. pod mimoriadnou správou, na zákon“ (ďalej len „zákon č. 2/2020“)⁽³⁾ sa z právneho dekrétu č. 137/2019 stal zákon.

Komisia zaslala 16. decembra 2019 Taliansku list, v ktorom talianskym orgánom postúpila druhú sťažnosť, a preto, že talianske orgány neodpovedali na žiadosť o informácie zaslanú 12. novembra 2019, požiadala o okamžitú odpoveď na žiadosť o informácie z 12. novembra 2019 s ich prípadnými pripomienkami. Taliansko odpovedalo 6. januára 2020.

Taliansko nenotifikovalo poskytnutie úveru v súlade s článkom 108 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Posúdenie opatrenia

Komisia sa predbežne domnieva, že toto opatrenie môže predstavovať štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

Konkrétne sa Komisia na základe dostupných informácií domnieva, že poskytnutie úveru vo výške 400 miliónov eur môže pre spoločnosť Alitalia znamenať hospodársku výhodu v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Komisia má pochybnosti o uplatniteľnosti kritéria súkromného subjektu v trhovom hospodárstve v tomto prípade, alebo o tom, či Taliansko vôbec vystupovalo ako súkromný subjekt v trhovom hospodárstve, ktorý sa riadil úvahami o ziskovosti, keď poskytlo spoločnosti Alitalia úver vo výške 400 miliónov EUR, okrem iného vzhľadom na:

- nedávnú finančnú minulosť spoločnosti Alitalia, najmä neschopnosť vrátiť sumu 900 miliónov EUR poskytnutú v roku 2017 či zaplatiť úroky z tejto sumy;
- záporný peňažný tok spoločnosti Alitalia;
- nedostatok dôkazov preukazujúcich úverovú bonitu spoločnosti Alitalia na trhu;
- chýbajúcu porovnávaciu štúdiu, ktorá by posúdila záujem štátu zvýšiť svoju mieru intervencie voči spoločnosti Alitalia s úmyslom zabezpečiť predaj jej aktív v porovnaní s možnosťou krachu spoločnosti Alitalia, ku ktorému by pravdepodobne došlo, ak by úver vo výške 400 miliónov EUR nebol poskytnutý.

Taliansko neposkytlo žiadne informácie, ktoré by Komisii umožnili posúdiť zlučiteľnosť úveru vo výške 400 miliónov EUR.

(1) Oznámenie Komisie – Usmernenia o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu nefinančných podnikov v ťažkostiach (Ú. v. EÚ C 249, 31.7.2014, s. 1).

(2) Decreto Legge 2 Dicembre 2019, č. 137 „Misure urgenti per assicurare la continuità del servizio svolto da Alitalia – Società Aerea Italiana S.p.A. e Alitalia Cityliner S.p.A. in amministrazione straordinaria“ (Úradný vestník z 2. 12. 2019, s. 282).

(3) Legge 30 Gennaio 2020, n. 2 „Conversione in legge, con modificazioni, del decreto-legge 2 dicembre 2019, n. 137, recante misure urgenti per assicurare la continuità del servizio svolto da Alitalia – Società Aerea Italiana S.p.A. e Alitalia Cityliner S.p.A. in amministrazione straordinaria in amministrazione straordinaria“ (GU Serie Generale no. 25, 31. 1. 2020).

Keďže Komisia sa domnieva, že Alitalia je podnikom v ťažkostiach v zmysle usmernení na záchranu a reštrukturalizáciu, mohla posúdiť zlučiteľnosť úveru vo výške 400 miliónov EUR iba ako pomoc na záchranu a reštrukturalizáciu v zmysle usmernení na záchranu a reštrukturalizáciu. V usmerneniach sú stanovené pravidlá a podmienky na účely posudzovania zlučiteľnosti pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu podnikom v ťažkostiach podľa článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ. Komisia dospela k predbežnému záveru, že existujú pochybnosti o zlučiteľnosti opatrení s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ okrem iného aj z uvedených dôvodov.

Taliansko nepredložilo žiadny dôkaz o tom, že úver vo výške 400 miliónov EUR bol poskytnutý s cieľom prispieť k jasne vymedzenému cieľu spoločného záujmu, ktorým je vyhnúť sa sociálnym ťažkostiam alebo riešiť zlyhanie trhu obnovením dlhodobej životaschopnosti podniku.

Stanovenie cieľa spoločného záujmu je predpokladom pre analýzu viacerých ďalších kritérií zlučiteľnosti stanovených v oddiele 3 usmernení na záchranu a reštrukturalizáciu. Preto nie je možné v tomto štádiu konania preukázať, že štátna intervencia na dosiahnutie takého cieľa bola nevyhnutná, že pomoc bola primeraná, že stimulačný účinok bol splnený, že pomoc bola obmedzená na minimum a že nedochádza k neprímeraným negatívnym účinkom na hospodársku súťaž a obchod medzi členskými štátmi.

Okrem toho, ak uplynulo menej ako 10 rokov od poskytnutia pomoci na záchranu, pomoci na reštrukturalizáciu alebo dočasnej podpory reštrukturalizácie príjemcovi v minulosti, Komisia nepovolí ďalšiu pomoc (zásada „jedenkrát a naposledy“). Vzhľadom na to, že spoločnosť Alitalia mohla využiť pomoc na záchranu vo forme úverov vo výške 900 miliónov EUR poskytnutých v roku 2017, ako sa vysvetľuje v rozhodnutí o začatí konania z roku 2018, má Komisia vážne pochybnosti o tom, či bola dodržaná zásada „jedenkrát a naposledy“.

Na základe uvedených skutočností Komisia pochybuje o zlučiteľnosti predmetného opatrenia s vnútorným trhom, a preto sa rozhodla iniciovať formálne vyšetrovacie konanie týkajúce sa úveru vo výške 400 miliónov EUR.

V súlade s článkom 16 nariadenia Rady (EÚ) 2015/1589 (*) sa môže od príjemcu požadovať vrátenie každej neoprávnene poskytnutej pomoci.

(*) Nariadenie Rady (EÚ) 2015/1589 z 13. júla 2015 o uplatňovaní článkov 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na určité kategórie horizontálnej štátnej pomoci (Ú. v. EÚ L 248, 24.9.2015, s. 9).

ZNENIE LISTU

Con la presente la Commissione desidera informare l'Italia che, dopo avere esaminato le informazioni a sua disposizione relative al prestito in oggetto, ha deciso di avviare il procedimento di cui all'articolo 108, paragrafo 2, del trattato sul funzionamento dell'Unione europea („TFUE“).

1. PROCEDIMENTO

- (1) Nel maggio 2017 Alitalia - Società Aerea Italiana S.p.A. in amministrazione straordinaria („Alitalia SAI“) e Alitalia Cityliner S.p.A. in amministrazione straordinaria („Cityliner“, una controllata regionale interamente detenuta da Alitalia) sono state poste in amministrazione straordinaria ai sensi della normativa nazionale in materia di insolvenza con decreti del ministero dello Sviluppo economico italiano, rispettivamente del 2 e del 12 maggio 2017, e dichiarate insolventi con sentenze rese dal Tribunale di Civitavecchia l'11 e il 26 maggio 2017. Ai fini della presente decisione, Alitalia SAI e Cityliner sono congiuntamente citate come „Alitalia“.
- (2) Il 26 ottobre 2019 l'Italia ha adottato il decreto-legge n. 124 „Disposizioni urgenti in materia fiscale e per esigenze indifferibili“ („decreto-legge 124/2019“) ⁽⁵⁾ il cui articolo 54 dispone la concessione, nel corso del 2019, di un prestito di 400 milioni di EUR a favore di Alitalia (il „prestito del 2019“).
- (3) Il 7 novembre 2019 un'impresa che desidera rimanere anonima ha presentato alla Commissione una denuncia (la „prima denuncia“) con la quale asseriva che, con il prestito del 2019, l'Italia aveva concesso un aiuto di Stato illegale e incompatibile ad Alitalia.
- (4) Poiché il prestito del 2019 non era stato notificato, il 7 novembre 2019 la Commissione ha iscritto la denuncia nel registro degli aiuti di Stato non notificati.
- (5) Il 12 novembre 2019 la Commissione ha inviato alle autorità italiane una richiesta di informazioni relativa al presunto aiuto di Stato a favore di Alitalia con allegata la prima denuncia affinché potessero formulare le loro osservazioni al riguardo.
- (6) Il 27 novembre 2019 una seconda impresa che desidera rimanere anonima ha presentato alla Commissione una denuncia (la „seconda denuncia“) di contenuto analogo alla prima, ovvero nella quale si asseriva che il prestito del 2019 costituiva un aiuto di Stato illegale e incompatibile.
- (7) Il 2 dicembre 2019, il decreto-legge n. 137 „Misure urgenti per assicurare la continuità del servizio svolto da Alitalia - Società Aerea Italiana S.p.A. e Alitalia Cityliner S.p.A. in amministrazione straordinaria“ („decreto-legge 137/2019“) ⁽⁶⁾ ha abrogato l'articolo 54 del decreto-legge 124/2019 e l'ha sostituito con una nuova disposizione che conferma la concessione del prestito del 2019.
- (8) Il 16 dicembre 2019 la Commissione ha inviato alle autorità italiane una lettera con la quale trasmetteva loro la seconda denuncia affinché potessero presentare eventuali osservazioni al riguardo e sollecitava una risposta immediata alla richiesta di informazioni del 12 novembre 2019.
- (9) Il 6 gennaio 2020 l'Italia ha replicato alla lettera della Commissione del 16 dicembre 2019. Nella risposta l'Italia ha fornito una sintesi dei principali sviluppi finanziari riguardanti Alitalia negli ultimi mesi del 2019 e ha affrontato alcuni punti sollevati nelle denunce in merito ai prestiti del 2019.

⁽⁵⁾ Decreto-legge 26 ottobre 2019, n. 124, „Disposizioni urgenti in materia fiscale e per esigenze indifferibili“ (Gazzetta Ufficiale - Serie Generale n. 252 del 26 ottobre 2019).

⁽⁶⁾ Decreto-legge 2 dicembre 2019, n. 137, „Misure urgenti per assicurare la continuità del servizio svolto da Alitalia - Società Aerea Italiana S.p.A. e Alitalia Cityliner S.p.A. in amministrazione straordinaria“ (Gazzetta Ufficiale - Serie Generale n. 282 del 2 dicembre 2019).

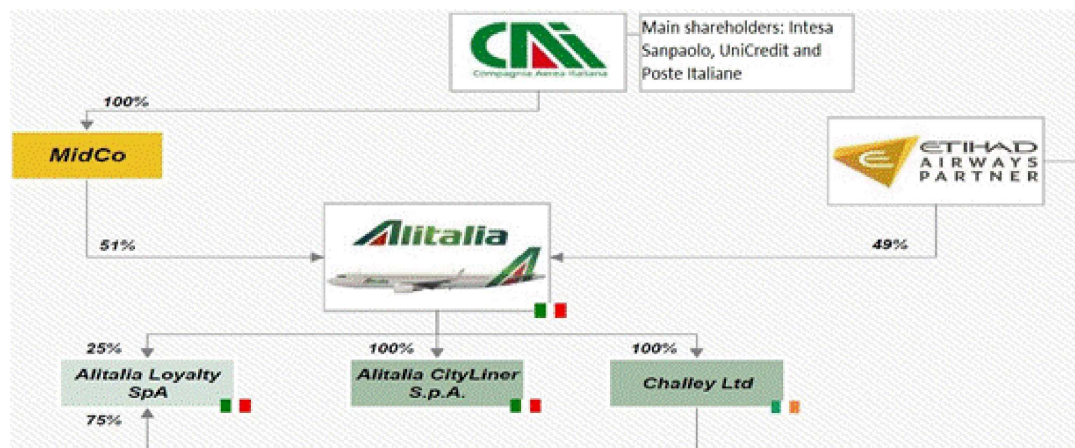
- (10) Il 30 gennaio 2020 la legge n. 2, „Conversione in legge, con modificazioni, del decreto-legge 2 dicembre 2019, n. 137, recante misure urgenti per assicurare la continuità del servizio svolto da Alitalia – Società Aerea Italiana S.p.A. e Alitalia Cityliner S.p.A. in amministrazione straordinaria“ (la „legge 2/2020“) ⁽⁷⁾, ha modificato e convertito il decreto-legge 137/2019.

2. IL BENEFICIARIO DEL PRESTITO DEL 2019

- (11) Il beneficiario del prestito del 2019 è Alitalia come definita al punto (1), ossia Alitalia SAI e Cityliner.
- (12) Alitalia SAI è una società operante nel settore del trasporto aereo, con sede a Fiumicino (Roma). È detenuta al 49 % da Etihad Investment Holding Company LLC e al 51 % da MIDCO S.p.A. („Midco“), la quale, a sua volta, è di proprietà al 100 % di Compagnia Aerea Italiana S.p.A. („CAI“).
- (13) Quando è stata posta in amministrazione straordinaria, Alitalia SAI deteneva la totalità del capitale azionario di Alitalia Cityliner e di Challey Ltd („Challey“).
- (14) Cityliner è una compagnia aerea regionale interamente di proprietà di Alitalia SAI ⁽⁸⁾, che opera in qualità di fornitore di capacità di trasporto (*capacity provider*) per Alitalia SAI ⁽⁹⁾ coprendo una parte della rete a corto raggio.
- (15) Challey è una sub-holding con sede in Irlanda che controlla diverse altre sub-holding, anch'esse con sede in Irlanda (congiuntamente: le „controllate irlandesi“), le quali possiedono l'intera flotta di aeromobili registrati in Irlanda utilizzata sia da Alitalia SAI che da Cityliner nonché partecipazioni di minoranza in altre società partecipate. Cityliner è un'impresa „captive“ il cui reddito e rendimento finanziario dipendono direttamente dalla società madre, Alitalia SAI, la quale è il partner commerciale quasi esclusivo di Cityliner. Challey e le controllate irlandesi non sono in amministrazione straordinaria. Il grafico 1 illustra la struttura dell'azionariato di Alitalia e la tabella 1 mostra l'azionariato di Compagnia Aerea Italiana S.p.A. („CAI“ ⁽¹⁰⁾, che detiene il 51 % di Alitalia SAI tramite Midco) al 16 ottobre 2017.

Grafico 1

Struttura dell'azionariato del gruppo Alitalia

⁽⁷⁾ Legge 30 gennaio 2020, n. 2, „Conversione in legge, con modificazioni, del decreto-legge 2 dicembre 2019, n. 137, recante misure urgenti per assicurare la continuità del servizio svolto da Alitalia – Società Aerea Italiana S.p.A. e Alitalia Cityliner S.p.A. in amministrazione straordinaria“ (Gazzetta Ufficiale - Serie Generale n. 25 del 31 gennaio 2020).

⁽⁸⁾ Cfr. il decreto del ministro dello Sviluppo economico del 12 maggio 2017, con il quale Cityliner è ammessa alla procedura di amministrazione straordinaria, accessibile al pubblico sul sito Internet dell'amministrazione straordinaria: www.falccoweb.it/home/pdf/alitalia/estensione_procedura.pdf.

⁽⁹⁾ Cfr. il punto 85 a pagina 55 e segg. della „Relazione sulle cause di insolvenza di Alitalia e Cityliner“ del 26 gennaio 2018 redatta dai commissari straordinari e pubblicata sul sito Internet della procedura di amministrazione straordinaria di Alitalia: http://www.falccoweb.it/home/pdf/alitalia/relazione_cause_insolvenza.pdf.

⁽¹⁰⁾ Tra gli azionisti principali di CAI con una partecipazione pari o inferiore all'1 % figurano Factorit S.p.A. (1 %), Macca Srl (0,96 %) e la quota residua di Air France-KLM (0,73 % rispetto al 25 % nel 2009).

Tabella 1

Struttura dell'azionariato di CAI, maggio 2019 Per quanto noto alla Commissione, la struttura dell'azionariato rimane invariata.

Struttura dell'azionariato di CAI, maggio 2019	Azionisti
Unicredit S.p.A	36,59
Intesa Sanpaolo	27,48
Banca Popolare di Sondrio Società Cooperativa per Azioni	9,11
Atlantia S.p.A	6,52
Banca Monte dei Paschi di Siena S.p.A	6,11
MPS Leasing & Factoring S.p.A	3,97
IMMSI S.p.A	2,18
Poste Italiane S.p.A	2,02
PIRELLI & C.S.P.A.	1,4
Altri azionisti con meno dell'1%	4,62
Totale	100

(16) Dall'acquisizione da parte di CAI S.p.A. nel 2008, il gruppo Alitalia ha costantemente registrato perdite. Ciò si riflette nella situazione finanziaria di Alitalia SAI e Cityliner che costituiscono la maggior parte delle attività finanziarie del gruppo. All'inizio del 2017 il gruppo Alitalia ha cercato di rimettersi in carreggiata con un ambizioso piano di riduzione dei costi di oltre [...] di EUR (il „piano di risanamento“), gestito principalmente dal suo azionista esistente Etihad, che avrebbe dovuto spianare la strada a un finanziamento supplementare (2 miliardi di EUR, di cui 900 milioni di EUR di fondi nuovi). Il piano di risanamento doveva essere attuato mediante una procedura prefallimentare ⁽¹⁾ per la quale ⁽²⁾ era necessario ottenere l'accordo del personale ⁽³⁾. L'accordo è stato tuttavia respinto in esito a un referendum aziendale tenutosi il 24 aprile 2017, poiché le misure proposte per ridurre i costi del lavoro prevedevano, tra l'altro, un taglio salariale medio del [...] %. Dato che non è stato possibile attuare il piano di risanamento e gli azionisti non hanno apportato finanziamenti supplementari, Alitalia ha dichiarato fallimento a norma della legge fallimentare italiana.

(17) Di conseguenza, nel maggio 2017 (cfr. il punto (1)) Alitalia SAI è stata posta in amministrazione straordinaria ⁽⁴⁾ e dichiarata insolvente con sentenza del Tribunale di Civitavecchia.

⁽¹⁾ Articolo 67 del Regio Decreto 16 marzo 1942, n. 267 — Disciplina del fallimento, del concordato preventivo, dell'amministrazione controllata e della liquidazione coatta amministrativa (Gazzetta Ufficiale - Serie Generale n. 81 del 6 aprile 1942) (la „legge fallimentare italiana“).

⁽²⁾ Un „piano attestato di risanamento“ a norma dell'articolo 67, comma 3, lettera d), della legge fallimentare italiana è una procedura per le imprese che si trovano in difficoltà finanziarie temporanee, ovvero difficoltà finanziarie che possono essere superate data la loro specifica natura reversibile e la disponibilità di risorse adeguate. Secondo tale procedura, gli sforzi di risanamento sono gestiti dall'impresa e non dal giudice.

⁽³⁾ Secondo la relazione dei commissari straordinari dell'11 luglio 2018, al 31 dicembre 2017, il gruppo Alitalia registrava 11 755 contratti di lavoro corrispondenti a 10 871 dipendenti a tempo pieno occupati presso Alitalia S.p.A. e Cityliner. Il 31 dicembre 2016 vi erano 10 781 equivalenti a tempo pieno alle dipendenze del gruppo Alitalia.

⁽⁴⁾ Alitalia e Cityliner sono state poste in amministrazione straordinaria ai sensi del decreto-legge 23 dicembre 2003, n. 347, „Misure urgenti per la ristrutturazione industriale di grandi imprese in stato di insolvenza (Gazzetta Ufficiale - Serie generale n. 298 del 24 dicembre 2003) in combinato disposto con il decreto legislativo 8 luglio 1999, n. 270. „Nuova disciplina dell'amministrazione straordinaria delle grandi imprese in stato di insolvenza, a norma dell'articolo 1 della legge 30 luglio 1998, n. 274“ (Gazzetta Ufficiale - Serie Generale n. 185 del 9 agosto 1999). Il decreto legislativo 8 luglio 1999, n. 270 disciplina la procedura di amministrazione straordinaria, ovvero una procedura di insolvenza per le grandi imprese finalizzata al salvataggio e alla conservazione del loro valore attraverso la prosecuzione delle attività fino alla ristrutturazione o alla cessione degli attivi. Le imprese sono ammesse all'amministrazione straordinaria solo qualora si ritenga possibile che ritrovino una situazione di redditività economica.

- (18) Alitalia SAI ha controllato la gestione di Cityliner e ne ha coordinato le attività fino all'ammissione alla procedura di amministrazione straordinaria. In seguito all'insolvenza di Alitalia SAI, anche Cityliner è stata dichiarata insolvente⁽¹⁵⁾ e, ai sensi delle disposizioni che consentivano l'estensione dell'amministrazione straordinaria alle società del gruppo Alitalia⁽¹⁶⁾, è stata ammessa all'amministrazione straordinaria.

3. IL PRESTITO DEL 2019

- (19) Il prestito del 2019 è stato disposto dall'articolo 54 del decreto-legge 124/2019 (cfr. il punto (2)). Si tratta di un prestito di 400 milioni di EUR concesso a favore di Alitalia.
- (20) Ai sensi dell'articolo 54 del decreto-legge 124/2019, il prestito del 2019 è prioritario rispetto a ogni altro debito contratto da Alitalia in amministrazione straordinaria e rispetto a tutti i debiti contratti prima che Alitalia fosse posta in amministrazione straordinaria. Il prestito del 2019 è concesso con applicazione di interessi al tasso Euribor a sei mesi, maggiorato di 1 000 punti base, ed è da restituirsi entro sei mesi dall'erogazione.
- (21) Il 2 dicembre 2019 l'Italia ha adottato il decreto-legge 137/2019 (cfr. il punto (7)) che abroga e sostituisce l'articolo 54 del decreto-legge 124/2019. Il decreto-legge 137/2019 ha in sostanza ripreso le disposizioni su cui si fonda il prestito del 2019, specificando ad integrazione che lo scopo del prestito era di consentire di pervenire al trasferimento dei complessi aziendali facenti capo ad Alitalia. Il decreto-legge 137/2019 disponeva altresì che il programma di cessione fosse integrato da un piano di riorganizzazione volto a ristrutturare e razionalizzare le attività aziendali di Alitalia; tale piano doveva essere elaborato dal commissario straordinario ed era soggetto all'approvazione del ministero dello Sviluppo economico ai sensi dell'articolo 60 del decreto legislativo 8 luglio 1999, n. 270, „Nuova disciplina dell'amministrazione straordinaria delle grandi imprese in stato di insolvenza, a norma dell'articolo 1 della legge 30 luglio 1998, n. 274“⁽¹⁷⁾. Il termine per espletare la procedura necessaria per pervenire al trasferimento dei complessi aziendali di Alitalia, a seguito dell'esecuzione del piano di riorganizzazione, è stato fissato al 31 maggio 2020.
- (22) Con decreto del ministero dello Sviluppo economico di concerto con il ministero dell'Economia e delle finanze, del 21 dicembre 2019, è stata disposta l'erogazione integrale ad Alitalia del prestito del 2019.
- (23) La legge 30 gennaio 2020, n. 2, ha convertito il decreto-legge 137/2019. La legge 2/2020 apporta le seguenti modificazioni al decreto-legge 137/2019: i) precisa che il prestito e gli interessi devono essere rimborsati entro sei mesi dall'erogazione; ii) dispone che il programma elaborato dall'organo commissariale tenga conto dei livelli occupazionali e dell'unità operativa dei complessi aziendali.

4. INFORMAZIONI GENERALI

- (24) Prima dell'erogazione del prestito del 2019, nel maggio 2017 l'Italia aveva concesso ad Alitalia un prestito di 600 milioni di EUR⁽¹⁸⁾ che nell'ottobre 2017 era stato integrato da un prestito aggiuntivo di 300 milioni di EUR (i "prestiti del 2017). La restituzione dei prestiti del 2017 era prevista rispettivamente entro il 5 novembre 2017 e il 31 dicembre 2018.
- (25) Al fine di elaborare il programma di cui all'articolo 54 del decreto legislativo 270/1999, i commissari straordinari hanno pubblicato nel maggio 2017 un invito per la raccolta di manifestazioni di interesse per l'acquisizione o la ristrutturazione dei complessi aziendali di Alitalia⁽¹⁹⁾. Nell'agosto 2017 i commissari straordinari hanno inoltre lanciato una procedura di cessione, in un primo momento cercando di cedere le attività Alitalia attraverso una procedura di manifestazione di interesse. Il termine per il completamento della procedura di manifestazione di interesse al fine di consentire la cessione dei complessi aziendali facenti capo ad

⁽¹⁵⁾ Cfr. la pagina 57 e segg. della „Relazione sulle cause di insolvenza di Alitalia e Cityliner“, del 26 gennaio 2018, redatta dai commissari straordinari; cfr. anche la sentenza del 26 maggio 2019 che dichiara l'insolvenza di Cityliner. Tali documenti sono consultabili pubblicamente: http://www.fallcoweb.it/home/pdf/alitalia/sentenza_cityliner.pdf; http://www.fallcoweb.it/home/pdf/alitalia/relazione_cause_insolvenza.pdf

⁽¹⁶⁾ Come previsto all'articolo 81 del decreto-legge 270/1999. Cfr. il punto 1.

⁽¹⁷⁾ Cfr. la nota 1.

⁽¹⁸⁾ Il prestito iniziale del 2017 a favore di Alitalia era stato disposto dal decreto-legge 2 maggio 2017, n. 55 („Misure urgenti per assicurare la continuità del servizio svolto da Alitalia S.p.A.“) (Gazzetta Ufficiale - Serie Generale n. 100 del 2 maggio 2017). Sebbene il decreto-legge 55/2017 sia scaduto e sia divenuto nullo perché non convertito in legge entro il termine previsto, i suoi effetti sono stati mantenuti dalla legge 21 giugno 2017, n. 96.

⁽¹⁹⁾ Conformemente agli orientamenti previsti dal decreto legislativo 270/1999, articolo 27, comma 2, lettere a), b) e b bis).

Alitalia è stato rinviato più volte e la procedura è stata infine convertita in una procedura negoziata. Le date di scadenza per il rimborso dei prestiti del 2017 sono state sincronizzate ⁽²⁰⁾ e prorogate diverse volte. Da ultimo il decreto-legge 30 aprile 2019, n. 34 ⁽²¹⁾ ha disposto, tra l'altro, la proroga del rimborso dei prestiti del 2017 fino a quando i compensi aziendali di Alitalia non sarebbero stati ceduti dall'amministrazione straordinaria e ha sospeso l'ulteriore cumulo di interessi sui prestiti del 2017.

- (26) A ogni proroga delle date di scadenza del rimborso dei prestiti del 2017 è corrisposto il rinvio del relativo termine per l'espletamento della procedura della cessione dei complessi aziendali di Alitalia. Il termine per presentare un'offerta vincolante è stato rinviato a più riprese, da ultimo al 21 novembre 2019. Poiché entro tale termine non sono presentate offerte vincolanti, la summenzionata procedura di cessione è stata considerata fallita ⁽²²⁾.
- (27) Il 2 dicembre 2019, con il decreto-legge 137/2019, è stato disposto di adottare una nuova procedura di cessione da associare a un piano di riorganizzazione e di espletare entro il 31 maggio 2020 le procedure necessarie per la cessione dei complessi aziendali di Alitalia a seguito dell'attuazione di detto piano.

5. SINTESI DELLA DECISIONE DI AVVIO DEL PROCEDIMENTO DEL 2018 RELATIVA AI PRESTITI DEL 2017

- (28) Nel 2017 e nel 2018 la Commissione ha ricevuto una serie di denunce nelle quali si asseriva che i prestiti del 2017 e le rispettive proroghe costituivano aiuti di Stato illegali e incompatibili.
- (29) Il 23 gennaio 2018 l'Italia ha notificato i prestiti del 2017 come aiuti per il salvataggio ai sensi degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione di imprese non finanziarie in difficoltà (gli „orientamenti per il salvataggio e la ristrutturazione“) ⁽²³⁾.
- (30) Con lettera del 23 aprile 2018, la Commissione ha informato l'Italia della propria decisione di avviare il procedimento a norma dell'articolo 108, paragrafo 2, del TFUE, in relazione ai prestiti del 2017 (la „decisione di avvio del procedimento del 2018“) ⁽²⁴⁾.
- (31) La Commissione ha concluso in via provvisoria che: i) i prestiti del 2017 possono aver costituito aiuti di Stato ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE; ii) sussistevano seri dubbi circa la compatibilità con il mercato interno dei prestiti del 2017.
- (32) In particolare, a parere della Commissione era possibile che i prestiti del 2017 avessero conferito un vantaggio economico ad Alitalia ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE. A parere della Commissione, le autorità italiane non avevano suffragato con elementi di prova l'affermazione secondo cui, nel concedere i prestiti del 2017, l'Italia avrebbe agito come un operatore in un'economia di mercato.
- (33) La Commissione ha ritenuto che Alitalia fosse un'impresa in difficoltà ai sensi degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione ed è giunta in via provvisoria alla conclusione che sussistevano seri dubbi circa la compatibilità dei prestiti del 2017 con il mercato interno.

6. LA POSIZIONE DELLE DENUNCIANTI IN MERITO AL PRESTITO DEL 2019

- (34) Nelle loro osservazioni relative al prestito del 2019, le denuncianti sostengono che tale prestito costituisce un aiuto di Stato illegale e incompatibile.

⁽²⁰⁾ Tramite il decreto-legge 27 aprile 2018, n. 38.

⁽²¹⁾ Decreto-legge 30 aprile 2019, n. 34, „Misure urgenti di crescita economica e per la risoluzione di specifiche situazioni di crisi“ (Gazzetta Ufficiale - Serie Generale n. 100 del 30 aprile 2019). Il decreto-legge 34/2019 è stato convertito dalla legge 28 giugno 2019, n. 58 (Gazzetta Ufficiale - Serie Generale n. 151 del 29 giugno 2019 - Suppl. Ordinario n. 26).

⁽²²⁾ Nelle osservazioni presentate il 6 gennaio 2020, al punto 2, lettera b), le autorità italiane hanno dichiarato che non era loro pervenuta alcuna offerta finale entro il termine stabilito dalla legge. La notizia è stata diffusa anche dalla stampa: si veda ad esempio „Il Corriere della sera“ del 21 novembre 2019: „Alitalia, il salvataggio salta ancora: ottavo rinvio per la cordata“; „la Repubblica“ del 20 novembre 2019: „Si ferma la cordata Fs-Atlantia. Alitalia verso l'ottavo rinvio“; „la Repubblica“ del 26 novembre 2019: „Alitalia, la resa del governo. Patuanelli: la soluzione di mercato non c'è“.

⁽²³⁾ Comunicazione della Commissione — Orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione di imprese non finanziarie in difficoltà (GU C 249 del 31.7.2014, pag. 1).

⁽²⁴⁾ Aiuti di Stato — Italia — Aiuto di Stato SA.48171 (2018/C) (ex 2018/NN, ex 2017/FC) — Presunto aiuto di Stato a favore di Alitalia — Invito a presentare osservazioni a norma dell'articolo 108, paragrafo 2, del trattato sul funzionamento dell'Unione europea (C/2018/2357) (GU C 256, del 20.7.2018, pag. 4).

- (35) Le denuncianti affermano che il prestito del 2019 costituisce un aiuto di Stato poiché il governo italiano non ha agito come un investitore operante in un'economia di mercato. Dato che, nonostante i prestiti del 2017, la situazione economica di Alitalia non è migliorata, e alla luce della storia di Alitalia, secondo le denuncianti i dubbi già espressi dalla Commissione nella decisione di avvio del 2018 sui prestiti del 2017 si applicherebbero a maggior ragione al prestito del 2019 ⁽²⁵⁾. A loro avviso, nessun investitore operante in un'economia di mercato attento ai problemi di redditività sarebbe stato infatti disposto ad aumentare la propria esposizione creditizia fornendo tali nuovi finanziamenti senza garanzia alcuna in merito alla remunerazione del capitale investito.
- (36) Le denuncianti ritengono che il prestito statale concesso dal governo italiano ad Alitalia abbia senza alcun dubbio conferito un vantaggio ad Alitalia, abbia inciso in modo rilevante sugli scambi tra Stati membri e falsato la concorrenza, dato che Alitalia è in concorrenza con altre compagnie aeree dell'UE. A loro parere, il prestito del 2019 avrebbe di fatto consentito alla società di rimanere operativa nonostante il protrarsi della difficile situazione finanziaria e di mantenere e persino aumentare la propria quota di mercato grazie all'incremento delle capacità e all'apertura di determinate rotte, mettendola così in grado di continuare ad applicare una politica tariffaria più aggressiva di quella che avrebbe potuto praticare senza il prestito del 2019 e causando gravi danni alle società concorrenti che operavano sulle medesime rotte senza sovvenzioni pubbliche.
- (37) In particolare, le denuncianti sottolineano che, nonostante i cospicui contributi pubblici ricevuti, Alitalia non è stata in grado di effettuare alcuna ristrutturazione, non riuscendo a diventare redditizia né a ridurre i costi o i debiti.
- (38) Le denuncianti sostengono che il prestito del 2019 è incompatibile con il mercato interno. Diversi criteri di compatibilità definiti negli orientamenti per il salvataggio e la ristrutturazione non sono stati rispettati.

7. LA POSIZIONE DELLE AUTORITÀ ITALIANE IN MERITO AL PRESTITO DEL 2019

- (39) Il 6 gennaio 2020 l'Italia ha risposto a una serie di punti sollevati nelle denunce, asserendo al contempo che il prestito del 2019 rappresenta un sostegno finanziario a favore di Alitalia. In primo luogo, l'Italia ha affermato che lo strumento giuridico oggetto delle denunce, vale a dire il decreto-legge 124/2019, non era stato convertito in legge ed era pertanto privo di efficacia *ab initio*. Secondo l'Italia lo strumento giuridico alla base del prestito del 2019 è il decreto-legge 137/2019, il cui oggetto è diverso da quello del decreto-legge 124/2019, in quanto il nuovo finanziamento ivi previsto era subordinato al ripristino della redditività a lungo termine attraverso la cessione della società ristrutturata. Le denunce sarebbero pertanto prive di oggetto.
- (40) A parere dell'Italia il prestito del 2019 non costituiva un aiuto illegale, bensì una tranche supplementare dell'aiuto notificato nel gennaio 2018 (cfr. il punto (29)), rappresentando quindi un'estensione dei prestiti del 2017. Secondo l'Italia, tale prestito non era pertanto soggetto all'obbligo di sospensione dell'aiuto ai sensi dell'articolo 108, paragrafo 3, del TFUE. Di conseguenza, l'Italia ha espresso il parere che il prestito del 2019 debba essere esaminato nell'ambito dell'indagine aperta con la decisione di avvio del procedimento del 2018.

8. VALUTAZIONE

8.1. Osservazioni preliminari

- (41) La Commissione è dell'avviso che anche se le denunce fossero ritenute senza oggetto, tale conclusione non avrebbe alcun effetto materiale sulla presente indagine. A norma dell'articolo 12 del regolamento (UE) 2015/1589 del Consiglio, del 13 luglio 2015, recante modalità di applicazione dell'articolo 108 del trattato sul funzionamento dell'Unione europea ⁽²⁶⁾ (il „regolamento di procedura“), la Commissione può, di propria iniziativa, esaminare informazioni su presunti aiuti illegali provenienti da qualsiasi fonte.
- (42) Inoltre, l'Italia ha sostenuto che il prestito del 2019 è in realtà una tranche aggiuntiva dei prestiti del 2017 e che pertanto la Commissione dovrebbe esaminare il prestito del 2019 nell'ambito dell'indagine aperta con decisione di avvio del 2018.

⁽²⁵⁾ La denuncia contiene copia di un'intervista al vicepresidente della Banca europea per gli investimenti, pubblicata da Radiocor Economia il 26 settembre 2019, in cui si affermava che Alitalia non aveva ancora le caratteristiche necessarie per essere finanziabile dalle banche.

⁽²⁶⁾ GUL 248 del 24.9.2015, pag. 9.

- (43) Per corroborare tale argomentazione, l'Italia ha richiamato il punto 81 della comunicazione della Commissione sulla nozione di aiuto di Stato ⁽²⁷⁾, il quale dispone che „più interventi consecutivi dello Stato possono essere considerati un solo intervento ai fini dell'applicazione dell'articolo 107, paragrafo 1, del trattato. Ciò può verificarsi, in particolare, nel caso in cui interventi consecutivi siano connessi tra loro — segnatamente per la loro cronologia, il loro scopo e la situazione dell'impresa al momento in cui si verificano — in modo tanto stretto da renderne impossibile la dissociazione“. Secondo l'Italia, è impossibile dissociare il prestito del 2019 dai prestiti del 2017 dato che le argomentazioni esposte nel decreto-legge 137/2019 per la concessione del prestito del 2019 corrispondono alle motivazioni addotte per la concessione dei prestiti del 2017 nei corrispondenti atti legislativi che dispongono i prestiti del 2017.
- (44) La Commissione osserva che il punto 81 della comunicazione della Commissione sulla nozione di aiuto di Stato stabilisce anche: „[p]er contro, se l'intervento successivo è stato il risultato di eventi imprevisi all'epoca del primo intervento, le due misure dovrebbero in linea di principio essere valutate separatamente.“ (corsivo e sottolineatura aggiunti).
- (45) La Commissione conclude in via provvisoria che il prestito del 2019 sia separabile dai prestiti del 2017 per i motivi indicati di seguito.
- (46) In primo luogo, il decreto-legge 148/2017, con il quale l'Italia ha concesso il prestito aggiuntivo di 300 milioni di EUR, afferma esplicitamente che si tratta di un aumento del finanziamento statale di 600 milioni di EUR già erogato nel maggio 2017 fino a raggiungere l'importo di 900 milioni di EUR ⁽²⁸⁾. Per contro, il decreto-legge 124/2019, il decreto-legge 137/2019 o la legge 2/2020 non fanno alcun riferimento ad un eventuale collegamento con i prestiti concessi nel 2017.
- (47) In secondo luogo, per quanto riguarda la cronologia, la Commissione osserva che, mentre i prestiti del 2017 sono stati concessi a distanza di sei mesi l'uno dall'altro, il prestito del 2019 è stato concesso due anni dopo il prestito precedente. Il prestito del 2019 è dissociabile dai prestiti del 2017, in quanto si è reso necessario solo molto tempo dopo i prestiti del 2017 e si riferisce al finanziamento di costi che non potevano ragionevolmente essere previsti nel momento in cui Alitalia era stata inizialmente ammessa alla procedura di amministrazione straordinaria ⁽²⁹⁾.
- (48) In terzo luogo, i termini dei prestiti del 2017 e del prestito del 2019 sono sostanzialmente diversi. Da un lato, la data di scadenza per la restituzione dei prestiti del 2017 è stata rinviata *sine die* fino a dopo la vendita delle attività di Alitalia. Per contro, la data di scadenza per la restituzione del prestito del 2019 è attualmente fissata a sei mesi dalla sua erogazione. Dall'altro, dal maggio 2019, nessun ulteriore interesse sta maturando sui prestiti del 2017, mentre l'interesse è previsto sul prestito del 2019.
- (49) La Commissione conclude pertanto in via provvisoria che il prestito concesso nel 2019 è dissociabile dai prestiti del 2017 e che occorra avviare un distinto procedimento di indagine formale in merito al prestito del 2019.

8.2. Presenza di aiuti di Stato

- (50) In virtù dell'articolo 107, paragrafo 1, del trattato, „sono incompatibili con il mercato interno, nella misura in cui incidano sugli scambi tra Stati membri, gli aiuti concessi dagli Stati, ovvero mediante risorse statali, sotto qualsiasi forma che, favorendo talune imprese o talune produzioni, falsino o minaccino di falsare la concorrenza“.
- (51) Ne consegue che affinché una misura possa costituire un aiuto di Stato ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1 del TFUE, devono essere soddisfatti i criteri cumulativi elencati di seguito: i) deve essere concessa dallo Stato o mediante risorse statali ed essere imputabile allo Stato; ii) deve conferire un vantaggio ad un'impresa; iii) deve essere selettiva, ossia favorire talune imprese o la produzione di determinati beni; iv) deve falsare o minacciare di falsare la concorrenza ed essere atta a incidere sugli scambi tra Stati membri ⁽³⁰⁾.

⁽²⁷⁾ Comunicazione della Commissione sulla nozione di aiuto di Stato di cui all'articolo 107, paragrafo 1, del trattato sul funzionamento dell'Unione europea (C/2016/2946) (GU C 262 del 19.7.2016, pag. 1).

⁽²⁸⁾ L'articolo 12, comma 2, del decreto-legge 148/2017 dispone che „... l'ammontare del finanziamento ... è incrementato di 300 milioni di euro, da erogarsi nell'anno 2018“.

⁽²⁹⁾ Cfr., in proposito, la decisione della Commissione del 19 dicembre 2012 nel caso SA.35378 *Financing of Berlin Brandenburg Airport*, Germania (GU C 36 dell'8.2.2013, pag. 10), punti da 14 a 33.

⁽³⁰⁾ Sentenza del 2 settembre 2010, *Commissione/Deutsche Post*, C-399/08 P, EU:C:2010:481, punto 39 e giurisprudenza ivi citata.

8.2.1. *Nozione di impresa*

- (52) Alitalia SAI è un'impresa privata con sede in Italia che opera e fornisce servizi nel settore del trasporto aereo. È un'impresa ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE ⁽³¹⁾. Anche Cityliner è una società privata che opera nel settore del trasporto aereo e fornisce servizi di trasporto di passeggeri a livello regionale; anch'essa è un'impresa ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE.

8.2.2. *Imputabilità e risorse statali*

- (53) Per configurarsi come aiuto di Stato, una misura deve essere imputabile allo Stato ed essere finanziata mediante risorse statali.
- (54) Poiché il prestito del 2019 è concesso mediante atti legislativi (cfr. la sezione 3), la Commissione conclude in via provvisoria che il prestito sia imputabile allo Stato italiano. Inoltre, poiché esso è finanziato dal bilancio dello Stato, la Commissione conclude in via provvisoria che sia stato concesso mediante risorse statali.

8.2.3. *Selettività*

- (55) Per essere considerata un aiuto di Stato una misura deve essere specifica o selettiva, nel senso di avvantaggiare soltanto certe imprese o la produzione di certi beni.
- (56) Il prestito del 2019 è stato concesso in modo specifico ad Alitalia. Pertanto, esso è stato concesso, su base esclusivamente ad hoc, a due specifiche imprese appartenenti al medesimo gruppo e non era disponibile per altre imprese attive nel settore del trasporto aereo italiano che si trovano in una situazione di diritto e di fatto analoga, o in altri settori. Nessuna società comparabile era ammessa a beneficiare di misure simili a quelle concesse e, pertanto, nessuna di tali società ha ricevuto un vantaggio analogo.
- (57) Inoltre, come stabilito dalla Corte, in caso di concessione di un aiuto individuale, l'individuazione del vantaggio economico (cfr. la sezione 8.2.4) consente, in linea di principio, di presumerne la selettività ⁽³²⁾.
- (58) Conseguentemente la Commissione conclude in via provvisoria che il prestito del 2019 ha natura selettiva.

8.2.4. *Vantaggio*

- (59) Ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE, per vantaggio s'intende un beneficio economico che un'impresa non avrebbe potuto ottenere in condizioni normali di mercato, ossia in assenza di un intervento dello Stato ⁽³³⁾.
- (60) Secondo la giurisprudenza dell'Unione europea, le operazioni economiche realizzate da un ente pubblico non conferiscono un vantaggio e pertanto non costituiscono aiuto di Stato ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE, se hanno luogo in normali condizioni di mercato ⁽³⁴⁾. Al fine di determinare se un'operazione è stata eseguita in tali condizioni, la Commissione applica il principio dell'operatore in un'economia di mercato, che è stato sviluppato in relazione a diverse operazioni economiche. La Commissione esaminerà dapprima se il criterio dell'operatore in un'economia di mercato è applicabile e, in caso affermativo, lo applicherà al prestito statale del 2019.

⁽³¹⁾ Sulla definizione di impresa si richiama la sezione 2 della comunicazione della Commissione sulla nozione di aiuto di Stato, in particolare il punto 7: "Secondo la costante giurisprudenza della Corte di giustizia, la nozione di impresa abbraccia qualsiasi ente che esercita un'attività economica ....

⁽³²⁾ Cfr. sentenza del 4 giugno 2015, *Commissione/MOL*, C-15/14 P, EU:C:2015:362, punto 60.

⁽³³⁾ Sentenza dell'11 luglio 1996, *SFEI e Altri*, C-39/94, EU:C:1996:285, punto 60; Sentenza del 29 aprile 1999, *Spagna/Commissione*, C-342/96, EU:C:1999:210, punto 41.

⁽³⁴⁾ Sentenza dell'11 luglio 1996, *SFEI e Altri*, C-39/94, EU:C:1996:285, punti 60 e 61.

8.2.4.1. Applicabilità del criterio dell'operatore in un'economia di mercato

- (61) La Commissione esaminerà l'applicabilità del criterio dell'operatore in un'economia di mercato sotto due aspetti, per valutare i) se lo Stato ha agito in qualità di autorità pubblica anziché come operatore economico al momento della concessione dei prestiti e ii) se l'Italia ha presentato elementi di prova ex ante sufficienti per dimostrare di aver agito come un operatore economico.
- (62) In primo luogo, la Commissione ricorda che la Corte di giustizia ha stabilito che l'applicabilità del criterio dell'operatore in un'economia di mercato dipende, in definitiva, dal fatto che lo Stato membro interessato concede, nella sua qualità di azionista e non nella sua qualità di potere pubblico, un vantaggio economico a un'impresa a esso appartenente⁽³⁵⁾. Gli interventi dello Stato diretti ad onorare gli obblighi che ad esso incombono come autorità pubblica non si possono paragonare a quelli di un operatore in un'economia di mercato⁽³⁶⁾.
- (63) I comunicati stampa rilasciati dopo la concessione del prestito indicherebbero che l'Italia sembrava basarsi su considerazioni che un operatore di mercato non avrebbe tenuto in considerazione.
- (64) Il 28 novembre 2019, il ministro dello Sviluppo economico ha dichiarato che Alitalia „non fallirà, mi sento di poterlo garantire“⁽³⁷⁾.
- (65) Il 17 dicembre 2019 lo stesso ministro ha dichiarato alla stampa che „ci sono criticità [con riguardo ad Alitalia] da affrontare in modo serio“, partendo dal fatto che „non prendo in considerazione l'idea di mettere aerei a terra“⁽³⁸⁾.
- (66) In secondo luogo, quando uno Stato membro invoca il criterio dell'operatore in un'economia di mercato nel procedimento amministrativo, spetta allo Stato membro stesso „provare inequivocabilmente e sulla base di elementi oggettivi, verificabili e contemporanei, che la misura attuata rientrava nella sua qualità di azionista e che è fondata sulle valutazioni economiche preliminari richieste“⁽³⁹⁾. Tali elementi devono fare chiaramente apparire che lo Stato membro interessato ha preso, preliminarmente o simultaneamente alla concessione del beneficio economico, la decisione di procedere, con la misura effettivamente posta in essere, ad un investimento nell'impresa pubblica controllata.
- (67) Inoltre, „ai fini della valutazione della questione di sapere se la stessa misura sarebbe stata adottata, in normali condizioni di mercato, da un investitore privato operante in una situazione la più analoga possibile a quella dello Stato, devono essere presi in considerazione unicamente i benefici e gli obblighi connessi alla posizione di quest'ultimo nella sua qualità di azionista, ad esclusione di quelli connessi alla sua qualità di potere pubblico“⁽⁴⁰⁾.
- (68) Nonostante le richieste della Commissione l'Italia non ha presentato alcun documento che dimostri che lo Stato, prima di concedere il prestito del 2019, ha effettuato una valutazione della potenziale redditività dell'investimento e della probabilità della restituzione di tale prestito.
- (69) Per questi motivi, la Commissione conclude, in via provvisoria, che il criterio dell'operatore in un'economia di mercato non potesse essere applicabile allo Stato per quanto riguarda il prestito del 2019 in quanto: i) concedendo il prestito del 2019 ad Alitalia, l'Italia sembra aver agito in veste di autorità pubblica, e ii) in ogni caso, l'Italia non ha assolto l'onere di dimostrare di aver effettuato una valutazione ex ante della redditività di tale prestito.

⁽³⁵⁾ Sentenza del 5 giugno 2012, *Commissione/RDF*, C-124/10 P, EU:C:2012:318, punti 79-82 e 87.

⁽³⁶⁾ Sentenza del 15 dicembre 2009, *EDF/Commissione*, T-156/04, EU:T:2009:505, punto 228.

⁽³⁷⁾ https://www.ilmessaggero.it/economia/news/alitalia_patuanelli_non_fallira_nazionalizzazione_non_negativa-4892078.html

⁽³⁸⁾ http://www.rainews.it/dl/rainews/articoli/Alitalia-Leogrande-domani-entrero-in-azienda-non-faro-disastri-45f19058-ff0f-42d2-9532-5446204b197d.html?refresh_ce

⁽³⁹⁾ Sentenza del 16 gennaio 2018, *EDF / Commissione*, T-747/15, EU:T:2018:6, punto 142, e sentenza del 19 dicembre 2019, *Arriva Italia Srl e a.*, C-385/18, EU:C:2019:1121, punto 48.

⁽⁴⁰⁾ Sentenza del 19 dicembre 2019 *Arriva Italia Srl e a.*, C-385/18, EU:C:2019:1121, punto 47, e sentenza del 5 giugno 2012, *Commissione / EDF*, C-124/10 P, EU:C:2012:318, punto 79 e giurisprudenza ivi citata.

8.2.4.2 Applicazione del criterio dell'operatore in un'economia di mercato

- (70) Per completezza, anche se nella sezione 8.2.4.1 la Commissione ha concluso in via provvisoria che il criterio dell'operatore in un'economia di mercato non è applicabile, la Commissione ha esaminato, in subordine, se detto criterio sarebbe stato soddisfatto.
- (71) L'elemento dirimente è piuttosto stabilire se, nel concedere il prestito, gli enti pubblici abbiano o non abbiano agito come avrebbe agito un operatore in un'economia di mercato in una situazione analoga. Inoltre, il comportamento economico può essere diverso a seconda che esista o no un'esposizione nei confronti dell'impresa. Tuttavia, se l'ente pubblico non avesse agito come un operatore in un'economia di mercato, l'impresa beneficiaria avrebbe ricevuto un vantaggio economico che non avrebbe ottenuto in condizioni di mercato normali ⁽⁴¹⁾ e che l'ha posta in una posizione più favorevole rispetto ai suoi concorrenti ⁽⁴²⁾.
- (72) Sulla base delle informazioni di cui dispone, concernenti la situazione finanziaria di Alitalia e le circostanze in cui il prestito del 2019 è stato concesso nell'ottobre 2019, la Commissione dubita che le condizioni alle quali è stato concesso il prestito del 2019 soddisfino il criterio dell'operatore in un'economia di mercato e che l'Italia, nel concedere detto prestito ad Alitalia, abbia agito come un creditore prudente, guidato da considerazioni di redditività.
- (73) In primo luogo, la Commissione in via provvisoria ritiene improbabile che un creditore privato sarebbe stato disposto a concedere ad Alitalia ulteriori finanziamenti vista la situazione di Alitalia nell'ottobre 2019 e i recenti avvenimenti che la riguardano. Come descritto nella sezione 2, Alitalia era stata dichiarata insolvente nel maggio 2017 e ammessa alla procedura di amministrazione straordinaria. Aveva ricevuto i prestiti del 2017, che sono stati oggetto di numerose proroghe.
- (74) In base alle informazioni pubblicamente disponibili, Alitalia ha continuato a registrare flussi di cassa negativi da quando è stata posta in amministrazione straordinaria, che hanno generato una perdita di 224 milioni di EUR nel 2018 ⁽⁴³⁾.
- (75) In secondo luogo, non è stata fornita alcuna prova dell'affidabilità creditizia di Alitalia sul mercato. Non è stato dimostrato che nel 2019 alcuna banca o altra istituzione finanziaria avrebbe aperto una linea di credito simile a quella concessa ad Alitalia. Le autorità italiane non hanno neppure presentato elementi a riprova del fatto che concedendo il prestito del 2019 lo Stato italiano, come creditore privato, aveva agito in modo finanziariamente prudente, a fronte dello scenario controfattuale, ossia la probabile liquidazione di Alitalia.
- (76) In terzo luogo, nella decisione di avvio del 2018 (cfr. il punto (30)), la Commissione ha osservato che le offerte relative al patrimonio di Alitalia sembravano insufficienti a coprire la restituzione dei prestiti del 2017 in aggiunta alla disponibilità di cassa prevista alla scadenza iniziale. A maggior ragione, pertanto, sembra meno probabile che il valore del patrimonio di Alitalia sarebbe stato sufficiente a coprire la restituzione del prestito del 2019.
- (77) In quarto luogo, nonostante la richiesta scritta dei servizi della Commissione, le autorità italiane non hanno fornito alcuna prova che dimostri che al momento della concessione del prestito del 2019 il valore del patrimonio di Alitalia sarebbe stato sufficiente a garantirne la restituzione.
- (78) La Commissione ritiene improbabile che un operatore privato avrebbe concesso i prestiti iniziali del 2017 visto che Alitalia avrebbe dovuto essere ceduta entro il novembre 2017; a maggior ragione, è ancora più improbabile che tale creditore avrebbe concesso un prestito aggiuntivo nel 2019 dopo il fallimento completo della procedura di cessione registrato fino a quel momento. Il continuo rinvio del completamento della procedura di cessione, le ripetute proroghe delle date di scadenza dei prestiti del 2017 senza il versamento di alcun interesse e la sospensione della restituzione, avrebbero probabilmente segnalato a un creditore privato che le prospettive di cessione di Alitalia erano addirittura peggiori di quanto inizialmente previsto.

⁽⁴¹⁾ Sentenza del 6 marzo 2003, *Westdeutsche Landesbank Girozentrale e Land Nordrhein-Westfalen/Commissione*, (West-LB) T-228/99 e T-233/99, EU:T:2003:57, punto 208.

⁽⁴²⁾ Cfr., in tal senso, la sentenza del 5 giugno 2012, *Commissione/EDF*, C-124/10 P, EU:C:2012:318, punto 90 e la sentenza del 15 marzo 1994, *Banco Exterior de España*, C-387/92, EU:C:1994:100, punto 14; sentenza del 19 maggio 1999, *Italia/Commissione*, C-6/97, EU:C:1999:251, punto 16.

⁽⁴³⁾ <http://www.amministrazionestraordinariaalitaliasai.com/pdf/alitalia/audizione27032019.pdf>

- (79) In quinto luogo, appare improbabile che un creditore privato sarebbe stato disposto ad aumentare la propria esposizione, a meno che non avesse avuto validi motivi per ritenere che, in considerazione della sua precedente esposizione, le sue perdite economiche sarebbero state ancora maggiori in mancanza del prestito concesso nel 2019. Nella fase attuale non vi è nulla che comprovi una tale situazione.
- (80) La Commissione ritiene che al momento di decidere se concedere il prestito del 2019, un operatore in un'economia di mercato avrebbe quindi valutato il suo interesse finanziario ad aumentare di 400 milioni di EUR l'esposizione verso Alitalia, tenendo debitamente conto della precedente esposizione di 900 milioni di EUR più interessi relativa alla precedente concessione dei prestiti del 2017. Tale operatore avrebbe pertanto valutato lo scenario controfattuale rispetto alla concessione del prestito del 2019 attraverso il confronto con la liquidazione che avrebbe probabilmente fatto seguito alla mancata concessione dell'importo di 400 milioni di EUR.
- (81) In caso di liquidazione, un creditore operante in un'economia di mercato avrebbe potuto aspettarsi di recuperare, presumendo l'assenza di altri importanti debiti contratti da Alitalia nell'ambito dell'amministrazione straordinaria, il valore di liquidazione delle attività di Alitalia (al netto delle spese procedurali) e il saldo di cassa disponibile. Tali proventi netti avrebbero consentito di coprire una parte dell'importo del capitale dei prestiti del 2017 per 900 milioni di EUR più gli interessi contrattuali maturati e dovuti per il semestre iniziale (circa 150 milioni di EUR ⁽⁴⁴⁾).
- (82) Per contro, per concedere il prestito aggiuntivo di 400 milioni di EUR, un creditore operante in un'economia di mercato avrebbe considerato il fatto che le uniche prospettive di rimborso dei prestiti potevano derivare dalla cessione delle attività di Alitalia, cessione che avrebbe richiesto tempi più lunghi e avrebbe generato ulteriori deflussi di cassa operativi negativi nonché interessi finanziari sui prestiti del 2017 e sul prestito del 2019.
- (83) Un operatore in un'economia di mercato avrebbe avuto interesse ad aumentare l'esposizione verso Alitalia solo se i proventi della cessione attesi, insieme alla liquidità disponibile al momento della cessione (stimata pari al saldo di cassa a ottobre 2019 più il flusso di cassa operativo negativo nel periodo operativo aggiuntivo di Alitalia), fossero stati almeno superiori alla liquidazione più i costi finanziari aggiuntivi nel periodo in questione.
- (84) Alla domanda della Commissione di fornire elementi di prova a sostegno della conformità al principio dell'operatore in un'economia di mercato del prestito del 2019, l'Italia non è riuscita a dimostrare di aver valutato detta conformità. La Commissione ritiene che nessun operatore in un'economia di mercato avrebbe effettuato l'operazione in assenza di uno studio controfattuale dettagliato volto a confrontare l'interesse ad accrescere l'esposizione verso Alitalia per realizzarne la cessione con la liquidazione che avrebbe probabilmente fatto seguito alla mancata concessione dell'importo di 400 milioni di EUR.
- (85) Conseguentemente, la Commissione conclude, in via preliminare, che il prestito del 2019 non è conforme al principio dell'operatore in un'economia di mercato.

8.2.4.2.1. Esposizione precedente dello Stato in qualità di azionista di Alitalia

- (86) Come indicato al punto (24), nel 2017 l'Italia ha concesso ad Alitalia un importo di 900 milioni di EUR dopo che l'impresa era stata ammessa alla procedura di amministrazione straordinaria. Pertanto, lo Stato era già esposto nei confronti di Alitalia per un importo di 900 milioni di EUR (senza contare i 150 milioni di EUR di interessi maturati) nel momento in cui ha deciso di concedere il prestito di 400 milioni di EUR.
- (87) Nella presente sottosezione, la Commissione valuta in via preliminare se sia pertinente considerare altre esposizioni precedenti, diverse dai prestiti del 2017, per valutare se il prestito del 2019 sia conforme al criterio dell'operatore in un'economia di mercato.

⁽⁴⁴⁾ Calcolo preliminare basato su: i) tasso di interesse Euribor a 6 mesi più 1 000 punti base; e, ii) date di concessione e di esborso dei prestiti.

- (88) Lo Stato italiano era detentore di una precedente esposizione nei confronti di Alitalia in qualità di azionista indiretto: infatti, lo Stato italiano detiene il 65 % di Poste Italiane assieme alla Cassa Depositi e Prestiti (35 %), anch'essa di proprietà statale, e Poste Italiane stessa possedeva il 2 % di CAI, che a sua volta controllava il 51 % di Alitalia SAI. Di conseguenza, lo Stato italiano era azionista indiretto di Alitalia, di cui deteneva una quota pari all'1 % circa.
- (89) La Commissione ritiene in via provvisoria che questa esposizione indiretta e relativamente di minoranza nei confronti di Alitalia non potesse giustificare l'intervento dell'Italia volto ad aumentare la sua esposizione verso Alitalia mediante il prestito concesso nel 2019: infatti, Alitalia era stata sottoposta ad amministrazione straordinaria e qualsiasi creditore in un'economia di mercato avrebbe ritenuto irrilevante mantenere una partecipazione così modesta al momento di decidere se concedere tale prestito a rischio.
- (90) I rischi associati alla restituzione del prestito del 2019 sono molto elevati, dal punto di vista di un azionista, se si tiene conto della mancanza di una prospettiva di risanamento: la riuscita di una ristrutturazione di Alitalia era infatti molto incerta dopo la bocciatura del piano di risanamento da parte dei dipendenti (cfr. il punto (16)). Inoltre, gli azionisti sarebbero stati gli ultimi ad essere rimborsati in base all'ordinanza di ripartizione dei potenziali proventi di una (eventuale) procedura di cessione delle attività di Alitalia nell'ambito dell'amministrazione straordinaria. Tenuto conto dell'importo dei debiti finanziari pre-insolvenza, era quindi improbabile che gli azionisti di Alitalia recuperassero alcunché in caso di cessione delle attività della compagnia aerea.
- (91) Questo ragionamento è ulteriormente confermato dal fatto che nessun altro azionista di Alitalia, come le banche Intesa o Unicredit o gli operatori industriali Atlantia, Etihad o Air France-KLM, abbia concesso un prestito ad Alitalia dopo l'entrata di quest'ultima in amministrazione straordinaria.
- (92) Inoltre, la Commissione osserva che lo Stato italiano non ha addotto il motivo della posizione quale creditore di mercato pre-insolvenza di Alitalia a sostegno della conformità al principio dell'operatore in un'economia di mercato nei confronti del prestito concesso nel 2019 ad Alitalia.
- (93) In conclusione, la Commissione conclude in via preliminare che un operatore in un'economia di mercato che si fosse trovato nella situazione dello Stato italiano non avrebbe tenuto conto della propria potenziale esposizione indiretta come azionista indiretto di minoranza di Alitalia al momento di decidere se concedere il prestito nel 2019 alla compagnia aerea, ma avrebbe tenuto conto soltanto della sua esposizione di 900 milioni di EUR derivante dai prestiti del 2017.

8.2.4.3 Conclusioni provvisorie in merito all'esistenza di un vantaggio

- (94) Innanzitutto la Commissione conclude in via provvisoria che il principio dell'operatore in un'economia di mercato non sembra applicabile al prestito concesso nel 2019. In secondo luogo, anche supponendo che tale criterio fosse applicabile, la Commissione dubita che tale criterio sia soddisfatto per quanto riguarda il prestito del 2019.
- (95) Di conseguenza, la Commissione conclude, in via provvisoria, che il prestito concesso nel 2019 ha conferito un vantaggio economico ad Alitalia ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE. L'Italia è invitata a fornire tutti i documenti e le prove pertinenti a sostegno delle sue dichiarazioni secondo le quali avrebbe agito come un operatore in un'economia di mercato quando ha concesso il prestito del 2019.

8.2.5. Potenziale distorsione della concorrenza e conseguenze sugli scambi tra Stati membri

- (96) Ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE, una misura costituisce aiuto di Stato quando falsa o minaccia di falsare la concorrenza o incide sugli scambi tra Stati membri.

- (97) Si ritiene che una misura concessa da uno Stato falsi o minacci di falsare la concorrenza qualora sia atta a migliorare la posizione del destinatario nei confronti di altre imprese concorrenti ⁽⁴⁵⁾. È dunque sufficiente che l'aiuto consenta al beneficiario di mantenere una posizione concorrenziale più forte di quella in cui si troverebbe se l'aiuto non fosse stato concesso.
- (98) Secondo la relazione trimestrale del commissario straordinario di Alitalia, pubblicata nel settembre 2018 ⁽⁴⁶⁾, il mercato italiano del trasporto aereo di passeggeri, in cui Alitalia è principalmente attiva, è altamente competitivo ed è caratterizzato, tra l'altro, da un'alta penetrazione dei vettori *low cost* sul mercato domestico (la più elevata in Europa) e intraeuropeo.
- (99) La Commissione conclude pertanto, in via provvisoria, che il prestito concesso nel 2019 sia tale da incidere sugli scambi tra Stati membri poiché riguarda Alitalia, segnatamente Alitalia SAI e Cityliner, la cui attività di trasporto, per sua natura, concerne numerosi Stati membri. Inoltre, il prestito del 2019 è anche atto a falsare o minacciare di falsare la concorrenza nel mercato unico, poiché riguarda solo due imprese che si trovano in concorrenza con altre compagnie aeree nella rete europea.

8.2.6. Conclusione in merito all'esistenza di aiuti di Stato

- (100) In considerazione di quanto precede, la Commissione conclude in via provvisoria che il prestito concesso a favore di Alitalia nel 2019 costituisce un aiuto di Stato ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE.

9. LEGITTIMITÀ DELL'AIUTO

- (101) La Commissione osserva che il prestito del 2019 è stato concesso ad Alitalia senza alcuna notifica alla Commissione, in violazione dell'articolo 108, paragrafo 3, del TFUE e dell'obbligo di astenersi dal dare esecuzione all'aiuto.
- (102) Pertanto, la Commissione conclude in via preliminare che il prestito concesso nel 2019 costituisce un aiuto di Stato illegale.

10. COMPATIBILITÀ DELL'AIUTO

- (103) Nella misura in cui il prestito concesso nel 2019 costituisce un aiuto di Stato ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE, la Commissione deve valutare se l'aiuto possa essere dichiarato compatibile con il mercato interno.
- (104) Secondo la giurisprudenza costante della Corte, lo Stato membro che chiede di poter concedere aiuti in deroga alle norme del trattato è soggetto all'obbligo di collaborazione nei confronti della Commissione.
- (105) In forza di tale obbligo, è tenuto in particolare a fornire tutti gli elementi atti a consentire a detta istituzione di accertare che ricorrano le condizioni della deroga richiesta ⁽⁴⁷⁾. Invitata a presentare osservazioni sulla compatibilità del prestito del 2019, l'Italia ha dichiarato soltanto che la compatibilità del prestito del 2019 dovrebbe essere valutata nell'ambito dell'indagine aperta con la decisione di avvio del 2018, senza fornire ulteriori informazioni che consentano alla Commissione di valutare la compatibilità del prestito del 2019.
- (106) La Commissione ritiene che Alitalia soddisfi i criteri per essere considerata un'impresa in difficoltà ai sensi del punto 20, lettera c), degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione, in quanto Alitalia SAI e Cityliner erano già state dichiarate insolventi quando il prestito del 2019 è stato concesso (cfr. il punto (1)). Di conseguenza, la Commissione ha potuto effettuare una valutazione della compatibilità del prestito del 2019 soltanto come aiuto per il salvataggio e la ristrutturazione ai sensi degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione poiché, in quanto impresa in difficoltà, Alitalia non può beneficiare di alcun altro tipo di aiuto di Stato (cfr. il punto 23 dei citati orientamenti). Detti orientamenti stabiliscono le norme e le condizioni da considerare ai fini della valutazione della compatibilità di aiuti per il salvataggio e la ristrutturazione a favore di imprese in difficoltà ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 3, lettera c), del TFUE.

⁽⁴⁵⁾ Sentenza del 17 settembre 1980, *Philip Morris Holland BV/Commissione*, 730/79, ECLI:EU:C:1980:209, punto 11.

⁽⁴⁶⁾ <http://www.amministrazionestraordinariaalitaliasai.com/pdf/alitalia/doc-3-relazione-az-trim-1-luglio-30-settembre-2018-omissis.pdf>

⁽⁴⁷⁾ Sentenza del 28 aprile 1993, *Repubblica italiana/Commissione*, C-364/90, ECLI:EU:C:1993:157, punto 20.

- (107) Due tipi di aiuti definiti negli orientamenti sono pertinenti nella fattispecie, vale a dire gli aiuti per il salvataggio e gli aiuti per la ristrutturazione.
- (108) Ai sensi del punto 26 degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione, gli aiuti per il salvataggio sono, per loro stessa natura, una forma di assistenza temporanea e reversibile. La loro finalità principale è consentire di mantenere in attività un'impresa in difficoltà per il tempo necessario a elaborare un piano di ristrutturazione o di liquidazione.
- (109) Ai sensi del punto 27 degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione, gli aiuti per la ristrutturazione spesso comportano un'assistenza più permanente e devono ripristinare la redditività a lungo termine del beneficiario in base a un piano di ristrutturazione realistico, coerente e di ampia portata, consentendo, al contempo, un sufficiente contributo proprio e una condivisione degli oneri e limitando le potenziali distorsioni della concorrenza.
- (110) L'Italia non ha fornito alcun elemento che dimostri che il prestito concesso nel 2019 soddisfa i criteri degli aiuti per il salvataggio o per la ristrutturazione previsti dagli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione.
- (111) Per essere considerati compatibili con gli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione, gli aiuti per il salvataggio o per la ristrutturazione devono soddisfare una serie di criteri cumulativi previsti al punto 3 degli orientamenti, e segnatamente: a) contributo al raggiungimento di un obiettivo ben definito di interesse comune; b) necessità dell'intervento statale; c) adeguatezza della misura di aiuto; d) effetto di incentivazione; e) proporzionalità dell'aiuto (aiuto limitato al minimo); f) prevenzione di effetti negativi indebiti sulla concorrenza e sugli scambi tra gli Stati membri; g) trasparenza dell'aiuto.
- (112) A norma del punto 39 di detti orientamenti: „Qualora uno dei criteri di cui sopra non sia soddisfatto, l'aiuto non sarà considerato compatibile con il mercato interno.“
- (113) A tale riguardo, con riferimento agli aiuti finalizzati sia al salvataggio sia alla ristrutturazione, spetta allo Stato membro in questione fornire gli elementi necessari per stabilire se l'aiuto possa essere considerato compatibile. In particolare, lo Stato membro deve individuare e definire un obiettivo di interesse comune in linea con le condizioni stabilite negli orientamenti per il salvataggio e la ristrutturazione, dato che la valutazione del rispetto degli altri criteri dipende da tale obiettivo. La Commissione non può, di propria iniziativa, definire tale obiettivo in sostituzione di quello dello Stato membro qualora esso non vi provveda. Per quanto riguarda l'obiettivo di interesse comune, la Commissione osserva che l'Italia non ha fornito alcun elemento di prova che dimostri che il prestito del 2019 è stato concesso, come stabilito al punto 43 dei citati orientamenti „in quanto è volto a prevenire problemi di ordine sociale o a risolvere fallimenti del mercato ..., ripristinando la redditività a lungo termine dell'impresa ...“.
- (114) Accertare che l'aiuto persegua un obiettivo di comune interesse è una condizione preliminare essenziale per l'analisi di diversi altri criteri. Alla luce di quanto precede, a questo stadio della procedura, non si può dimostrare i) che l'intervento dello Stato era necessario per perseguire un obiettivo di comune interesse, ii) che l'aiuto era adeguato, iii) che l'effetto di incentivazione è stato soddisfatto, iv) che l'aiuto era limitato al minimo e che non vi sono stati effetti negativi indebiti sulla concorrenza e sugli scambi tra Stati membri.
- (115) Atteso che, come stabilito al punto 39 degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione, qualora uno dei criteri di cui sopra non sia soddisfatto, l'aiuto non può essere considerato compatibile con il mercato interno, la Commissione, a questo stadio della procedura, conclude pertanto in via provvisoria che il prestito concesso nel 2019 non poteva essere considerato un aiuto per il salvataggio o un aiuto per la ristrutturazione compatibile con il mercato interno a norma degli orientamenti.
- (116) Nonostante tale conclusione provvisoria, nei punti che seguono la Commissione valuta per completezza anche se il prestito concesso nel 2019 soddisfa altre condizioni stabilite dai citati orientamenti.

- (117) In primo luogo, conformemente ai punti 70 e 71 degli orientamenti per il salvataggio e la ristrutturazione, gli aiuti possono essere concessi alle imprese in difficoltà per una sola operazione di ristrutturazione. Pertanto, qualora siano trascorsi meno di 10 anni dall'erogazione precedente di un aiuto per il salvataggio o per la ristrutturazione o di una misura temporanea di sostegno alla ristrutturazione oppure dalla fine del periodo di ristrutturazione o dalla cessazione dell'attuazione del piano di ristrutturazione - a seconda di cosa sia avvenuto per ultimo - la Commissione non autorizzerà altri aiuti (principio dell'aiuto „una tantum“).
- (118) Poiché è possibile che Alitalia abbia beneficiato di un aiuto per il salvataggio nel 2017 ⁽⁴⁸⁾ grazie ai prestiti concessi nel 2017, a questo stadio della procedura la Commissione nutre anche dubbi sul fatto che il principio dell'aiuto „una tantum“ sia stato rispettato; se tale dubbio fosse confermato, il prestito concesso nel 2019 non potrebbe essere considerato un aiuto per il salvataggio o per la ristrutturazione compatibile con il mercato interno.
- (119) In secondo luogo, per quanto riguarda la proporzionalità del prestito del 2019 come aiuto al salvataggio, la Commissione non dispone di alcun elemento di prova circa la proporzionalità dell'aiuto in quanto l'Italia non ha fornito dati sul fabbisogno di tesoreria di Alitalia e in tali circostanze la Commissione non è in grado di stabilire se il prestito del 2019 fosse il minimo necessario per mantenere Alitalia in attività per sei mesi.
- (120) In terzo luogo, per quanto riguarda gli aiuti per la ristrutturazione, le autorità italiane non hanno presentato alla Commissione né un piano di ristrutturazione finalizzato a ripristinare la redditività a lungo termine né un piano di liquidazione per la cessione delle attività di Alitalia e la successiva liquidazione della società entro un lasso di tempo ragionevole, come richiesto dal punto 55, lettera d), punti ii) e iii), degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione.
- (121) In quarto luogo, per quanto riguarda la proporzionalità del prestito del 2019 quale aiuto per la ristrutturazione, come stabilito al punto 61 degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione, l'importo e l'intensità dell'aiuto per la ristrutturazione devono essere limitati al minimo strettamente necessario per consentire la ristrutturazione, in funzione delle risorse finanziarie esistenti del beneficiario, dei suoi azionisti o del gruppo di cui fa parte. In particolare deve essere garantito un livello sufficiente di contributo proprio ai costi della ristrutturazione e la ripartizione degli oneri. L'Italia non ha fornito alcun elemento a comprova del fatto che un investitore o un gruppo di investitori avrebbe fornito di nuovo un simile contributo proprio che avrebbe dovuto corrispondere all'importo dell'aiuto (almeno all'importo del capitale dei prestiti) come richiesto dalla sezione 3.5.2.1 degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione.
- (122) In quinto e ultimo luogo, ai sensi del punto 76 degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione, per limitare il più possibile gli effetti negativi sulle condizioni degli scambi, in modo che prevalgano gli effetti positivi, nel concedere aiuti per la ristrutturazione devono essere adottate misure volte a limitare distorsioni della concorrenza (le „misure di compensazione“). Le autorità italiane non hanno presentato alcuna misura di compensazione per evitare tali indebite distorsioni della concorrenza, quali una riduzione della capacità disponibile dei posti-km o la riduzione degli slot, come previsto dalla sezione 3.6.2 degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione.
- (123) Per i motivi di cui sopra, in questa fase dell'indagine, la Commissione è giunta alla conclusione provvisoria che il prestito concesso nel 2019 non soddisfa le condizioni stabilite dagli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione.

10.1. Conclusione in merito alla compatibilità dell'aiuto di Stato

- (124) Di conseguenza, in questa fase dell'indagine, la Commissione conclude in via provvisoria che vi sono seri dubbi circa la compatibilità del prestito concesso nel 2019 con il mercato interno e invita le autorità italiane e tutte le parti interessate a presentare osservazioni.

⁽⁴⁸⁾ L'Italia ha notificato i prestiti del 2017 come aiuto per il salvataggio dopo la sua concessione, tuttavia i prestiti del 2017 non sono stati restituiti dopo sei mesi né convertiti in aiuto per la ristrutturazione mediante l'invio di un piano di risanamento realizzabile come previsto dagli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione.

11. CONCLUSIONI

- (125) Per i motivi di cui sopra, in questa fase dell'indagine, la Commissione conclude in via provvisoria che il prestito concesso nel 2019 costituisce un aiuto di Stato ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE, che è stato concesso in violazione dell'obbligo di astenersi dal dare esecuzione all'aiuto di cui dell'articolo 108, paragrafo 2, del TFUE, e che ci sono seri dubbi sulla sua compatibilità con il mercato interno.

La Commissione richiama l'attenzione dell'Italia sul fatto che l'articolo 108, paragrafo 3, del TFUE ha effetto sospensivo, ricordando alle autorità italiane che l'articolo 16 del regolamento (UE) 2015/1589 del Consiglio stabilisce che ogni aiuto illegale può formare oggetto di recupero presso il beneficiario.

La Commissione comunica all'Italia che intende informare i terzi interessati attraverso la pubblicazione della presente lettera e di una sintesi significativa della stessa nella *Gazzetta ufficiale dell'Unione europea*. La Commissione informerà inoltre le parti interessate degli Stati EFTA firmatari dell'accordo SEE attraverso la pubblicazione di un avviso nel supplemento SEE della *Gazzetta ufficiale dell'Unione europea*, e informerà infine l'Autorità di vigilanza EFTA inviandole copia della presente. Le parti interessate saranno invitate a presentare osservazioni entro un mese dalla data della suddetta pubblicazione.

ISSN 1977-1037 (elektronické vydanie)
ISSN 1725-5236 (papierové vydanie)

Úrad pre vydávanie publikácií
Európskej únie
L-2985 Luxemburg
LUXEMBURSKO

SK